Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«СВЕТ») ОРГАН ЧЕЧЕНО-ИНГУШСКОГО ОБКОМА КПСС, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ЧЕЧЕНО-ИНГУШСКОЙ АССР

Газет арадувл 1923 шера дехз • ШОАТТА, 28 февраль, 1976 шу. • № 25 (5252). • Мах 2 кеп.

В. И. Ленина Мавзолея юхе венок йиллар

25-чу феврале КПСС ЦК Генеральни секретара Л. И. Брежнева, КПСС ЦК Политбюро членаша Ю. В. Андропова, А. А. Гречко, В. В. Гришина, А. А. Громыко, А. П. Кириленко, А. Н. Косыгина, Ф. Д. Кулакова, Д. А. Кунаева, К. Т. Мазурова, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорне, Д. С. Полянске, М. А. Суслова, В. В. Щербицке, КПСС ЦК Политбюро членалла кандидаташа П. Н. Демичева, П. М. Машерова, Б. Н. Пономарева, Ш. Р. Рашидова, Г. В. Романова, М. С. Соломенцева, Д. Ф. Устинова, КПСС ЦК секретараша: В. И. Долгих, И. В. Капитонова, К. Ф. Катушева, союзни республикай компартей ЦК хьалхарча секретараша, КПСС XXV-ча съезда Президиума кхыча членаша, КПСС крайкомий, обкомий хьалхарча секретараша. В. И. Ленина — Советски Союза Коммунистически парти хьаьвчун, дунен коммунистически болама баьчча волчун, дунен тIа эггара хьалхара социалистически паччахьалкхе вIашагIъеллачун Мавзолея юхе венок йиллар.

Венока цIеча лента тIа гIолла яздаь да: «Владимир Ильич Ленина. КПСС XXV-ча съезда делегаташкара»

(ТАСС).

Советски Союза Коммунистически парте XXV съезд

ИНФОРМАЦИОННИ ХОАМ

25-ча феврале Москве, съездий Кремлевски Двореце дIахо болх беш хилар Советски Союза Коммунистически парте XXV-гIа съезд.

Iуйрийнарча заседане съездо ладийгIар КПСС-а Центральни ревизионни комиссе отчетах ревизионни комиссе председатела нов. Сизова Г. Ф. яьча докладага.

Цул тIехьагIа съезд йолаелар КПСС Центральни Комитета Отчети чурчен арахьарчен политика даькъера парте аргIанара декхараши, Центральни ревизионни комиссе отчети ювца.

Заседане къамаьл дир В. В. ГРИШИНА — КПСС Московски городской комитета хьалхарча секретара, В. В. ЩЕРБИЦКЕ — Украина Компарте ЦК хьалхарча секретара, Д. А. КУНАЕВА — Казахстана Компарте ЦК хьалхарча секретара, Г. В. РОМАНОВА — КПСС Ленинградски обкома хьалхарча секретара, Е. И. ДРОЗДЕЦКЕ — Кемеровски областа «Нагорная» яхача шахта механизированни бригада бригадира, П. М. МАШЕРОВА—Белоруссе Компарте ЦК хьалхарча секретара, М. С. СОЛОМЕНЦЕВА — РСФСР Министрий Совета председатела.

Съезд даькъала йийцар делегаташи хьаьшашен безаме тIанийцача ЭДВАРД ГЕРЕКА — Польски вIашагIкхийттача болхлой парте Центральни Комитета Хьалхарча секретара, ЛЕ ЗУАНА — Вьетнама къахьегамхой Парте Центральни Комитета Хьалхарча секретара.

* * *

Сайрийнарча заседане КПСС Центральни Комитета Отчети чурчен арахьарчен политика даькъера парте аргIанара декхараши, Центральни ревизионни комиссе отчети дIахо йийцар съездо.

Съезде къамаьлаш дир новкъосташа: Ш. Р. РАШИДОВА — Узбекистана Компарте ЦК хьалхарча секретара, Э. А. ШЕВАРДНАДЗЕ—Грузе Компарте ЦК хьалхарча секретара, А. Ф. ЕРОФЕЕВАС — К. И. Фролова цIерагIча Ивановски меланжеви комбината прядильщицас.

Съезд даькъала йийцар делегаташен хьаьшашен безаме тIанийцача новкъосташа: ФИДЕЛЬ КАСТРО РУС — Куба Коммунистически парте Центральни Комитета Хьалхарча секретара, Куба Республика Революционни правительства Премьер-министра, ЭРИХ ХОНЕККЕРА — Германе Социалистически единни парте Центральни Комитета Хьалхарча секретара, ГУСТАВ ГУСАКА — Чехословаке Коммунистически парте Центральни Комитета Генеральни секретара, ЧССР Президента.

* * *

26 феврале Москве, съездий Кремлевски Двореце дIахо болх беш хилар Советски Союза Коммунистически парте аргIанара XXV съезд.

Iуйрийнарча заседане КПСС Центральни Комитета Отчет а парте чурчен арахьарчен политика аргIанарча декхарех а, Центральни ревизионни комиссе отчет а ювцача даькъалаьцар новкъосташа: С. Ф. МЕДУНОВА — КПСС Краснодарски крайкома хьалхарча секретара, Г. А. АЛИЕВА — Азербайджана Компарте ЦК хьалхарча секретара, А. П. АЛЕКСАНДРОВА — СССР Iилмай Академе президента, Я. П. РЯБОВА — КПСС Свердловски обкома хьалхарча секретара.

Съезд даькъала ювцаш къамаьлаш дир делегаташа а хьаьшаша а дег тIара тIанйцача новкъосташа: ЯНОШ КАДАРА — Венгерски социалистически болхлой парте Центральни Комитета Хьалхарча секретара, ТОДОР ЖИВКОВА — Болгарски коммунистически парте Хьалхарча секретара, НРБ Паччахьалкхен совета Председатела.

ДIахо КПСС Центральни Комитета а Центральни ревизионни комиссе а Отчетни докладах къамаьлаш дир новкъосташа: А. В. ГЕОРГИЕВА — КПСС Алтайски крайкома хьалхарча секретара, А. В. ГИТАЛОВА — Кировоградски областа Новоукраински района КПСС XX съезда цIерагIча колхоза тракторни бригада бригадира, А. Э. ВОССА — Латве Компарте ЦК хьалхарча секретара.

Iуйрийнара заседани чакхйоалаш съезд даькъала ювцаш къамаьл дир делегаташа а хьаьшаш а дег тIара тIанийцача новкъоста АЛВАРО КУНЬЯЛА — Португальски коммунистически парте Генеральни секретара.

Сайрийнарча заседане дIахо йийцар КПСС Центральни Комитета Отчети чурчен арахьарчен политика даькъера парте аргIанара декхараши, Центральни ревизионни комиссе отчети.

Съезде къамаьлаш дир новкъосташа: Т. У. УСУБАЛИЕВА — Киргизе Компарте ЦК хьалхарча секретара, А. В. ЧУЕВА — Серго Орджоникидзе цIерагIча Балтийски судостроительни завода токара, гор. Ленинград, Л. А. КОСТАНДОВА — СССР химически промышленноста министра.

Екаш я пионерски горн. Ерригача зало тIоараш а тохаш чуйоал къона пионери. Делегаташен хьаьшашен ура а гIайтта тIаэц ленински тIехье. Пионере даькъала йийцар Советски Союза Коммунистически парте XXV съезд.

Цул тIехьагIа съезд даькъала йийцар делегаташен хьаьшашен безаме тIанийцача новкъосташа: НИКОЛАЕ ЧАУШЕСКУ— Румынски коммунистически парте Генеральни секретара, СРР Президента, КЕЙСОН ФОМВИХАНА—Лаоса Халкъа-революционни парте Центральни Комитета Генеральни секретара, Лаосски Халкъа-Демократически Республика Премьер-Министра, ЮМЖАГИЙН ЦЕДЕНБАЛА — Монгольски халкъа-революционни парте Центральни Комитета Хьалхарча секретара, МНР Сийлахь-йоккхача Халкъа хурала Президиума Председатела.

(ТАСС).

ХЬАМСАРЧА ПАРТЕ СЪЕЗДАГА РАПОРТ ЛУ РЕСПУБЛИКО

КПСС Нохч-ГIалгIай обкомо, Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиумои Министрий Советои хьамсарча Советски Союза Коммунистически партега дIахойт республика къахьегамхой, берриге советски нах а санна къахьегамеи политически хьинар айденна болаш, советски халкъа хьалхашка шоай бехктокхам лоархIаш, коммунизм хьалъечар доахача вай Дакъхен Iалаьмате доккхийча толамех доккхал деш XXV съезда накъабаьхка хилар. Цар чIоагIа мога а ю массе оагIорахьара хьея а лоац Коммунистически парте чурен арахьарен политика, цун Центральни Комитета, Политбюро, Генеральни секретара нов. Л. И. Брежнева КПСС XXIV съезда исторически решенеш кхоачашъеш, машара Программа чакхйоаккхаш, дунен халкъашта юкъера Советски Союза сий лакхдеш беш бола практически болх.

Болхлой, колхозхой, инженерно-технически болхлой, гIуллакхерча наьха цIерагIа рапорт лу оаха кхо орден лелаеча дуккха къамаш дахача Нохч-ГIалгIайчено ийслагIча пятилетка шерашка боахамеи культураи гIирсаш хьалдеча дика толамаш даьха хиларах. Съезда хьалхарча вахте а этта предприятей коллективаша ханал хьалха, 1975 шера 21 декабре чакхъяьккхар промышленни продукци яккхарен цунна реализаци яреи пхе шера планаш. Сихха дегIанхад технически прогресс хулийташ дола доакъош. Мехкдаьтта химически промышленноста продукци йоаккхилга лакхденнад 31 процент, машиностроене—48 процент. Пхе шера 200 совгIа изделей керда тайпаш хьадаьд, дукхагIа арахеца йолаяьй приборашн автоматизаце средстваши. Арахецача продукце дикал тоаяьй, 52 изделена паччахьалкхен дикала Знак еннай.

1971—1975 шерашка болх бе йолаялийтай: газ чакхйоаха, цементни, химически реагентий, рудни йоацача материалий заводаш; парафини машин даьтташи деш йола установкаш, мехкдаьтта доаха моттигаш кийчъю, кхыйола дуккха объекташ. ГIишлонхоша пайда ийцаб 1,5 миллиард сом совгIа йолча капитальни вложенеех.

ТIатеIIа къахьегаш хиннаб юрта боахама болхлой. Юкъера лаьрхIача шера яьккхача юртбоахама продукце боарам, 8-ча пятилеткаца нийсбича 10 процент лакхбеннаб. Паччахьалкхенга дехкад 702 эзар тонн ялат, 163 эзар тонн дулх, 389 эзар тонн шура, 436 эзар тонн баьцадаараш, 212 эзар тонн сом, 346 эзар тонн комсаш, 791 эзар тонн шекара свеклаш, 20 эзар тонн тха, 316 миллион фуъ.

Республике хаддаза лакхлу къахьегамхой материальни вахара хьал, дегIайоагIа цар культура. Пхе шера бахача нахага кхаьчад 1 миллион квадратни метр гаргга нах чубаха цIеноаш, 45 школа, 34 деша даха ха йоацача берийн 30 дарбанпрофилактически учрежденеш. ДегIаенай розничи товарооборот, дукхагIа хьахиннай коммунально-бытовой предприятеш.

9-ча пятилетка шерашка социалистически яхье даьха толамаш бахьан долаш Нохч-ГIалгIай АССР шозза РСФСР Министрий Советеи ВЦСПС-еи карара кара тела ЦIе байракх еннай, 6 городаи районаи, предприятей, колхозий, совхозий йис коллективана КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК памятнии карара кара телеи ЦIе байракхаш, Памятни знакаш тийннай. Шоай къахьегама иштта боккха мах бар республика къахьегамхоша лерхI парте оттадаь декхараш кхоачашдара тIехьа дIахо къовсам лоаттабе дог оттийташ дола хIама санна.

Боахами культуреи дегIаккхувлача толамаш даха республика вIаштIехьдаьннад КПСС Центральни Комитетои Советски правительстваи хаддаза новкъостал дар бахьан долаш, цар хьахьокх ленински къамаи политика толар, из да вай мехка халкъий доттагIалои вIаши вежарашха деча новкъосталои беркат доалаш еча влиянех хьахиннар.

ЧIоагIа дегаш айденнеи массава а цхьатарра раьза хиннеи тIанийцар Нохч-ГIалгIайчено вай Даьхен низ дIахо чIоагIбара, советски наьха хьал-торо тоаяра тIаерзаяь КПСС ЦК декабрьски (1975 ш.) Пленумеи СССР Лакхехьарча Совета йиълагIча сессеи решенеш. Къахьегамхошта керда творчески низаши хьинари чудоссадаьд цу лоархIамегIарча документаша. Производства эффективности балха дикали лакхъяр духьа, 1976 шера халкъбоахама план толаме кхоачашъяр духьа лелаеча Ерригсоюзни социалистически яхьа юкъе а яха, къахьегача коллективаша декхар тIанийцад иттлагIча пятилетка хьалхарча шера программа промышленни продукци хьаяраи маьхала яккхараи 28 декабре кхоачашъе, дIахо юртбоахама производство айелгеи цун эффективность лакхъелгеи Iалашде.

Партийни, советски, профсоюзни, комсомольски органаша шоай ерриге уйла тIайохийт долаш долча кхоачамех пайда дикагIа эцара, хIаьта КПСС ЦК-ас КПСС XXV съезда оттаяьча «1976—1980 шерашка СССР халкъа боахам дегIабоалабара керттера лостамаш» яхача проекта тIа керда, чоалхамегIа дола декхараш оттадаь хиларах къахьегамхой оарцагIбоах промышленносте, гIишлош еча, юрта боахаме керда толамаш лахара, къовсам боаржабу экономе режим чIоагIа лелаяр, социалистически къахьегама дисциплина лелаяйтар, экономикана ду доал эргадаьккха тоадар духьа, паччахьалкхен планаш кхоачашъяра хьалхара, боахами культуреи дегIаккхувлача хIара участкерча гIулакхашта хьалхара предприятешкара, колхозашкара, совхозашкара доагIар дизза хьа а дех, цар бехктокхам лакх а бу.

КПСС обкомо, Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Советои Министрий Советои XXV съезда дош лу республика коммунисташеи берригача къахьегамхошеи шоай мугIараш КПСС ленински Центральни Комитета гоннахьа кхы а айхагIа кхотадергхиларах, советски халкъа революционни, тIема, къахьегама традицеш дIахо а лораергйолгахи ебаергйолгахи, КПСС XXV съезда решенеш, 10-ча пятилетка планаш толаме кхоачашъяра дерригa низаш, знанеш, хьинар тIадохийтаргдолгах, Советски Союза халкъий вежарашха болча дезале вай мехка коммунизм хьалъеча керда толамаш доахаргдолгах.

КПСС НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМ

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМ

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР МИНИСТРИЙ СОВЕТ

МОСКВА. Съездий Кремлевски Дворецe 24 феврале хьайийллар КПСС XXV съезд. СУРТА ТIА: зале съезд хьайийллача хана.

ТАСС фотохроника.

ПАРТЕ СЪЕЗДА СИЙНА

Къаьстта дика къа а хьийга парте XXV съезда сийна тIанийца декхараш ханал хьалха кхоачашдир Грозненски ремонтно - механически завода коллективо. Продукцена реализаци яра шин бетта план 20 феврале кхоачашйир цо. Социалистически яхье хьалха латт А. Н. Власенко керте латтача механо - сборочни участка коллективи В. В. Годзевича, И. И. Неголнева, И. Ф. Грачева кулгалду слесарий, электросварщикий бригадаши.

Шоай новкъосташта хьокхам телаш къахьегаш ба профессех дикагIбараш яха цIераш делаю токараш У. А. Багашев, Г. Н. Рублев, котельщик В. Н. Осипов, электросварщик М. П. Макин, Б. И. Панченко, кхыбараш.

И. БАКАЛЕНКО,
Грозненски ремонтно-механически завода директор.

* * *

«Грозэнерго» районни энергетически управлене болхлой, инженерно - технически болхлой, гIулакхерча наьха коллективаша ханал хьалха кхоачашдаьд КПСС XXV съезда сийна тIанийца хинна социалистически декхараш.

Съезда хьалхарча къахьегама вахте эттача энергетикаша планал совгIа реализаци яьй 32 эзар сома продукцена, тIанийцача социалистически декхарех заданел совгIа маьхала яккха езаш хиннар 30 эзар сома маьха мара йоацача.

Кхомбара режим чIоагIъярах, производства резервaех бизза пайда эцарах арахецача продукцега дIабода мах планагIа лаьрхIачул 35 эзар сом лохбаьб. тIанийцача декхарех лохбе безаш хиннар 30 эзар сом мара доацача.

Цхьайола организационно-технически мероприятеш чакхъяхарах вIаштIехьдаьлар шоашта долча гIулакха дIаухийта электроэнерги кхоe, электрически сеташка йовш йола электроэнерги кIезигъе. Цудухьа вIаштIехьдаьлар 500 эзар киловатт - сахьат электроэнерги кхос, социалистически декхарех кхое езаш хиннар 200 эзар киловатт - сахьат электроэнерги мара йоацача.

Рационализаторски предложенеш производстваиз юкъеяхьарах 26 эзар сом пайда баьб, бе лаьрхIа хиннар 25 эзар сом мара доацача. ДIахо иштта къа а хьегаш 1976 шереи бIарччача пятилеткаи задани толамца кхоачашъергхиларах бIубенна ба энергетикаш.

А. ПРИЙМАК,
«Грозэнерго» РЭУ управляющи.

* * *

Нохч - ГIалгIай хьун боахама управлене Грозненски городской лесхоза коллективо продукци маьхала яккхара шин бетта план 20 феврале 106 процент кхоачашъяьй.

Д. ТЕСЛЕНКО,
Грозненски городской лесхоза директор.

* * *

КПСС XXV съезда сийна къахьегама вахте а этта шерра социалистически яхь йоаржаяьча Нохч-ГIалгIай доагора промышленноста управлене болхлоша укх шера хьалхарча шин бетта товарооборота план 18 феврале кхоачашъяьй. Из хул съезда сийна тIанийцача социалистически декхарех лаьрхIачул пхи ди хьалха. Парте XXV съезд болх бе йолалуча денга кхачалехьа планал совгIа маьхала яьккхай 30 эзар сома продукци.

А. АСХАБОВ,
управлене начальник.

* * *

Парте XXV съезда сийна доккхий социалистически декхараш тIа а ийца толамца кхоачашдара шерра яхь йоаржаяьча Грозненски № 3 йолча пассажирски автотранспортни предприяте коллективо шин бетта план 20 феврале кхоачашйир. Ер бутт бовлехьа пассажирашкара мах а эцаш 800 эзар километр никъ бергба. ПланагIа лаьрхIачул совгIа 85 эзар сом доход яьй.

Т. ОШАЕВ.

* * *

Шоаш КПСС XXV съезда сийна тIанийца социалистически декхараш толамца кхоачаш а деш, коммунистий форума болх дIаболабеча денга кхачалехьа планал совгIа 40 эзар тонн халкъа боахама мухь дIаюха бихьар «Чечингстройтранс» производственни автотранспортни объединене водителаша.

Социалистически яхье хьалха латташ я И. С. Данько, В. К. Дымченко, Я. Мусханов, С. Вакуев керте латта бригадаш.

ИйслагIча пятилеткагIа шоаш даьхача толамий партеи правительстваи лакха мах барах дог гIоздаьнна тха предприяте водителаш бIубенна ба 1976 шереи иттлагIча пятилеткаи задани толамца кхоачашъергхиларах.

В. ЛЫЧАГИН,
«Чечингстройтранс» объединене начальник.

* * *

Къаьстта дика къахьегама толамаш доахаш накъаера КПСС XXV съезда Грозненски экспериментально - механически завода коллектив. Продукци маьхала яккхара шин бетта задани 23 феврале кхоачаш а еш, планал совгIа схкар 2 эзар сома продукци. Завода бригадашта юкъе эггара хьалха парте XXV съезда сийна тIанийца декхараш кхоачашдир В. В. Гольдман керте латтача сварщикий бригадас.

* * *

«Югмебель» объединене Ермоловски ДОК-а коллективо КПСС XXV съезда сийна тIанийца декхараш ханал хьалха кхоачашдарах рапорт делар. Хьун шолхий плиташ яра шин бетта план 23 феврале кхоачашъяьй. Ер бутт бовлехьа планагIа лаьрхIачул совгIа арахецаргья 800 кубически метр плиташ.

Продукцена реализаци яра шин бетта план 23 феврале кхоачаш а еш комбината болхлоша маьхала яьккхар 770 эзар сом мах бола продукци. Укх юхедисача денношка заданел совгIа маьхала йоаккхаргья 70 эзар сома продукци.

А. КАДИЕВ,
Ермоловски ДОК-а директор.

* * *

Нохч-ГIалгIай АССР бувзама узлайи предприятейи коллективаша республикера бувзама средстваш дIахо дегIайоалаяра а эргаяхара а даькъе парте XXV съезда сийна тIанийца доккхий социалистически декхараш толамца кхоачашдаьд. Лоацача хана вIашагIа а елла болх бе йолаялийтай (ПСК-1000) иха эзар номер йола координатни телефонни станци.

ТIанийцача социалистически декхарех лаьрхIачул эксплуатаце дIаеннай Веданара телевизионни ретранслятор, Аргунера бувзама комплекс, из латт эзар номер йолча автоматически координатни телефонни станцех, Грозне автоматически телефон тоха йиш йолча аппаратурех, телеграфни аппаратурех, кхыча средствaех.

Царех дукхагIдола балхаш бувзама предприятей коллективаша кхоачашдаь да. Парте XXV съездо болх беча деношка бувзама линешка цхьаккха хьовзам хургбоацаш кийчон балхаш дара шин бетта план а толамца кхоачашъяьй.

А. ХАИТ,
Нохч-ГIалгIай ПТУС-а начальник.

* * *

Ачхой-Мартановски мехлесхоза 18 феврале кхоачашъяьй хьалхарча шин бетта задани, тIехкхоачашдаьд парте XXV съезда сийна тIанийца социалистически декхараш. ХIанзлехьа толамца кхоачашдаьд цо цхьоалагIча квартале тIанийца социалистически декхараш а.

* * *

Нохч - ГIалгIай наькъаш дехкачеи тIаьш техкачеи управлене коллективо дIаяхача пятилетка задани 9 мае кхоачашйир. Пхе шера заданел совгIа кхоачашдир 2523000 сома ремонтно-гIишлои балхаш. Ханал хьалха кхоачашйир ийслагIча пятилетка тIекхьарча шера задани а.

Кхы а дикагIа къахьегаш дIайолаяьй иттлагIа пятилетка. 16 феврале кхоачашъяьй гIишлон - монтажни балхаш дара хьалхарча шин бетта плани парте XXV съезда сийна тIанийца хинна социалистически декхараши.

А. ЦУРОВ,
наькъаш дехкачеи тIаьш техкачеи управлене начальник.

* * *

Продукцена реализаци яра шин бетта план 20 феврале 102 процент кхоачаш а еш. парте XXV съезда сийленца накъаяхара тIанийца хинна социалистически декхараш толамца кхоачашдаьд Назрановски мехлесхоза коллективо.

* * *

Грозненски аэропорта коллективо парте XXV съезд хьаеллача денга шин бетта план кхоачашъе доккхий социалистически декхараш тIанийцадар. Коммунистий форума ший болх дIаболабеча дийнахьа уж толамца кхоачашдарах рапорт делар цо.

Дег тIара хьаллоац

КПСС XXV съездо болх беча деношка чIоагIа творчески хьинар айдаь къахьийгар Урус - Мартановски района механизатораша, хьайбаш леладераша, гIулакхерча наха. Цунна тешал ду цар къахьегама совгIаташа.

Квартальни планагIа 410 тонн дулх дохка дезаш яр район, хIаьта фермай коллективаша хIинзле рапорт доннад 410 тонн йохкарах. Съезда сийна яхь лелаяьча хана а укх деношка а тIехдика къахьийгар «Урус - Мартановский», «Гехинский», «Горец», «Труд» совхозий кхайн фермайн болхлоша.

Съезд болх бе йолаеннача деношка митингаш чакхъяьлар цу совхозашка. Цига къамаьлаш давчар мехкарча коммунистий форум чакхъяллалца йолча юкъа а, хIаьта иштта бIарччача 1976 шера а хьинаре къахьега дош делар.

Иштта, «Гехинский» совхоза центральни усадьбе хинна митинг хьайийллар парткома секретара заместитела нов. Магомаева Ю. Д.

— КПСС XXV съезд вай мехкарча наьха вахаре хинна ца Iеш ерригача прогрессивни адамлен исторе чухь а Iалаьмате боккха лоархIам бола событи я, — аьлар цу совхоза мехмастерске токара И. Богашева. — Тха механизатораша тоаяь дIаоттаяьй планагIа йоагIачул совгIа техника, тIехьатосса инвентарь. Аз сай новкъостий тIахьех съездо болх беча деношка хIара дийнахьара норма шозза тIехкхоачашъеш къахьега.

Цун къамаьл хьаллаьцар ферма механизатора А. Яндарова, кхычар.

КПСС XXV съезде парте ЦК Генеральни секретара нов. Л. И. Брежнева яьча докладага ладувгIар духьа совхозий ерригача производственни участкашка, района кхыча организацешка, учрежденешка болх беш яр радиоприемникаш, телевизораш. Шеча уголокашка гуллуш хиннача къахьегамхоша чIоагIа дегаш айденна болаш ла а дийтIар, хьажа а хьежар съездий Кремлевски Двореца залера еш хиннача передачашка.

Цу исторически событеца бийза шерра кхетама болх боаржабаьб хIанз районе. Кхы хьем а ца беш 24 феврале ерригача совхозий а партийни комитеташка «КПСС XXV съезда материалаш наха дIайовзийтара агитатораштa, политинформатораштa хьалхашка латтача декхарех» дувцаш семинараш - совещанеш чакхъяьхар. ХIаьта цу дийнахье парте райкоме инструктивно-методически совещане вIашагIтехача партийни организацей секретараштa хьалхашка декхар оттадир съездо болх беча хана цун балха дневник хаддаза къахьегамхошта дIадовзийтаргдола гIулакх Iалашде аьнна. Цу дийнахье а денз шоашта тIачIоагIъяьча участкашка читкаш, беседаш еш хилар районера 450 агитатори политинформатори.

* * *

Селхан Грозненски химически комбинате хилар КПСС XXV съезд хьасллара хетаяь болхлой, инженерно-технически болхлой, гIулакхерча наьха митинг. ТIанк аьнна нахах йиза яр электроцеха помещени. «Парте XXV съезда тха хьинарс къахьегам» яха лозунг да митинге гуш.

Коммунистий форум вай мехка Iалаьмате боккха исторически лоархIам болаш хилар белгал а доаккхаш лоацца къамаьл дир комбината парткома секретара А. М. Космина. Цул тIехьагIа шоаш парте съезда сийча тIанийца хинна социалистически декхараш толамца кхоачашдарах лаьца къамаьлаш дир газосварщика К. Г. Аникапова, КИП-а воккхагIволча инженера А. М. Смешникова, воккхагIволча аппаратчика И. Т. Андросова, цеха начальника В. И. Ныркова, слесара В. П. Мусаева, аппаратчика А. М. Медведева, кхычар. Керда декхараш тIанийца хилрахи уж толамца кхоачашдара кхы тIа а хьинар айдаь къахьегаргхиларахи дийцар цар.

Митинг чакхъяьлча цига дакъа лоацаш мел хиннараша раьза а болаш резолюци тIанийцар.

Н. ЛЫКОВА.

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ XXV СЪЕЗД

КПСС ЦЕНТРАЛЬНИ РЕВИЗИОННИ КОМИССЕ ОТЧЕТ

Комиссе председатела новкъоста Г. Ф. СИЗОВА доклад

Новкъостий! Вай парте съезд массаза а хуьл Советски мехка коммунистийн берригача къахьегамхойн вахарс йоккхеи дог айдеш йола событи хинна ца Iеш, дунен халкъашта юкъера йоккха событи а. Советски Союза Коммунистически парте лакхерча органо баьча балха итогаш ю, дIахо хьоргбола никъ белгалбу. Цудухьа шоай исторера лоархIамегIара событеш санна лоархI советски коммунисташа, дуккхача къамех латтача дерригача сийлахь-доккхачa советски халкъо партийни съездаш. Вoай партехи мехкахи чIоагIа доккхал а деш, коммунизм хьалъечен машар чIоагIбар духьа лоаттабеча къовсамси карагIдийнача доккхийча хIамашта геттара раьза хинна а кхоаненах вайна хьалхашка хьаеллалуча сийрдача перспективаех бIубенна а долаш даьхкад вай КПСС XXV съезде.

Цу дерригача хIамаех къаьгган дог тешадеши аьлар Леонид Ильич Брежнева отчет еча юкъагIа парте Центральни Комитето чакхдаьхача гIулакхий хьакъехьа ше яьча башха-дикача доклада тIа. Цу тIа кIоаргга марксистско-ленински анализ яьй парте чурчеи арахьарчеи политика, белгалдаьд вай Даьхе дIахо коммунизмагахьа дIахьалхашкахьа дахара дехкараш.

Вай массане а чIоагIа раьза хинна тIаэц, йиззаи дег тIарен къоабалъю парте Центральни Комитето КПСС XXV съезда яь Отчетни доклад.

Нагахьа санна керттерчунга, даьчунген де дезачунген хьежача, дог чIоагIа ай ца делчен гIоз ца даьлчев Iелургвац. ИйслагIча пхе шера плана заданеш кхоачашъяро Iалашдаьд коммунизма технически база хьалъеча, халкъа боахам массе оагIорахьара цхьатарра дегIабоалабеча, къахьегамхой вахара боарам айбеча юкъе лаца доаггIаш дола дакъа лоацилга. ТIа-тIа эргаювлаш тоалу вай социалистически демократи, керда толамаш доах Iилмои культурои. ДIахо йодача хана тIагIертта творчески къахьега деза иттлагIча пятилетка доккхий декхараш кхоачашдара.

Арахьарча политика даькъе кхоачашдаьд новкъоста Л. И. Брежнева КПСС XXIV съезде хьаоттаьчен бакъъяь хьахьекхачен машара Программо керттера лийрхIараш. Вай дIахо а къахьега деза кердача тIема кхерам ца хилийтара, машар лоаттабаран чIоагIбаран.

Советски халкъа карагIа мел дийнна хIамаш айхха дувзаденна да хьалхашка латта декхар кхоачашдара тIадерзадаь Коммунистически парте массе оагIорахьара чакхдоахача гIулакхаша, Центральни Комитето, машаран коммунизмаиен тIехьара тIехваьнца воккха къовсамхо КПСС ЦК Генеральни секретарь новкъост Л. И. Брежнев керте латтача Политбюрос деча эффективни кулгалца!

Новкъостий! Ший гIулакхий хьакъехьара отчет парте съездага чIоагIъяйта дIалуш, КПСС Центральни ревизионни комиссе хоам банза баргбоацаш лоархI цо ший берригача балха тIа ,КПСС XXIV съезден ЦК Пленумийн решенешца хьалхе лелаяь хиларах, ший уйла партийни бюджет кхоачашъяра, парте ахчани материальни средстваш хьурмат деши доагIачеи дIаахийтара, шоай практически гIулакхаш леладе моттигерча партийни организацей ревизионни комиссешта новкъостал дара лоаттабеча тIахьожама тIаахийта хиларах. Дуккха миллионаш юкъе болча вай парте финансови боахамаш боккхен чоалханен ба, хаддаиза терко ец нийса лелабей безаш ба из.

Центральни ревизионни комиссе берригача членаша хьинаре дакъа лаьцад КПСС ЦК Пленумий балхаца, комиссе заседанешкен практически балхаца, КПСС XXIV съезда решенеш чакхйоахача.

Парте Уставага хьежжа Центральни ревизионни комиссе тIахьожам лоаттабаьб парте центральни органашка дешаш сихен нийсен къестадеш чакхдахара.

КПСС Центральни комиссе дIахойт, Центральни Комитета Политбюроси Секретариатои тIадехка гIулакхаш ЦК-а аппарато геттара сихен бехктоккхам хеташи кхоачашдеш хилар, Центральни Комитетага ухача документашка къахьегамхой письмошкен заявленешкен лаьрхIан чIоагIа уйла тIайохийташи хьожаш хилар. Боккха болх чакхбаьккхаб партийни документаш хувца кийчо яран хувцараи.

Центральни ревизионни комисси ЦК гIулакхий Управленеца цхьана хIара шера хьийжай парте Центральни Комитетага чIоагIъяйта дIачутелача партийни бюджета проектага а хIаьта иштта из кхоачашъярах йолча отчетага а.

КПСС ЦК-ас чIоагIа уйла тIайохийт парте финансови боахама дешашта, ахчани материальни средстваш кхом белии хьурмат деши дIаахийтара. Баьча тохкамо хьахьекхад, партийни бюджета средстваш нийсен ахийта йоагIача тайпарен, КПСС ЦК-ас чIоагIдаьча бюджетни наькъашка хьежжа дIаухийташ хилар.

Укх тIеххьарча шерашка доходаш расходеи тIех а ювлаш кхоачашъеш я партийни бюджет. Цу тайпара гIулакх вIаштIехьдаьннад, ховш мадарра, хьачутелача членски партийни взносехи партийни издательствашa пайдаш тIара еча отчисленеехи латташ йола парте ахчан средстваш тIа-тIа алсамъювлаш хилар бахьан долаш а, хIаьта иштта партийни боахам кхетамца лелабарах а, партийни бюджет кхоачашъяра хаддаиза тIахьожам лоаттабарах а.

Отчет еча юкъагIа партийни бюджете чудоагIар хьателача членски партийни взносий чотах санна, иштта партийни издательствай пайдаш тIара еча отчисленей чотах а 50 процент совгIа дукхагIа хиннад. Партена хьатIадоагIача дерригача ахчан кхаь даькъах ши дакъа членски партийни взносех хул, хIаьта уж хIара шера парте мугIараш шерлалара чотах а алапе юкъара боарам лакхбалара чотах а дукхагIа хул.

Партийни взносаш дIателар парте хIара членен членалла кандидатен эггара хьалхарча декхарех цаI да. Цудухьа партийни организацей теркам и практически гIулакхаши хаддаиза тIадерзадаь да партийни взносаш шоай ханнахьеи нийсси дIателара дешашта.

Укх тIеххьарча хана союзни республикай компартей ЦК-аша, парте крайкомаша, обкомаша, окружкомаша, горкомаша, райкомаша, хIаьта иштта ревизионни комиссеша тIахьожам чIоагIагIа доаттабу членски партийни взносаш дIателара, дукха хIама даьд болх тоабаран цу даькъера кхоачамбоацараш дIадахаран.

Партийни балха цу лоархIамеча участке боккха болх чакхбоах парте Московски горкомои обкомои, Ленинградски обкомо, Латве, Литвай, Таджикистана компартей ЦК-аша, Украина, Белоруссе компартей кхыча союзни республикай компартей ЦК-ашеи цхьайолча обкомашеи, парте Краснодарски крайкомо, Ивановски, Кургански обкомаша.

Баьча тохкамо хьахьокхачох, парте членашеи членалла кандидаташеи членски взносаш оттаьча ханашкеи КПСС Уставо белгалдаьча боармеи дIателаш я.

Цхьабакъда, халахете а, хIанз а йолаш я вай цхьаболча коммунисташа шоай ханнахьа членски партийни взносаш дIа ца телаш йола юххьанцара партийни организацеш, хIаьта а партийни дисциплина толхаяь цу тайпара моттигаш парте Уставо яххача тайпара ювцац партийни бюрошка е партийни собранешка. Къаьсткъаьстача коммунисташа диззача алапе тIара, премейи гонарарен цхьадолча тайпаш тIара членски партийни взносаш дIа ца телаш моттигаш я.

Цхьайолча партийни организацешка партийни кассе йизза дIачу ца телаш юсача взносаша тоьал дукха ахча дIалоац. Масала, Орловски партийни организаце 1974 шера диззa дIачу ца луш диса ахча 28 эзар сом хилар, 1975 шера —31 эзар сом. Членски партийни взносаш йизза дIа ца телаш йола моттигаш кIезига хиннаяц 1975 шера Кемеровски, Ульяновски, Челябински областной парторганизацешка. Цунца цхьана белгалдаккха деза, членски взносаш дIа ца телар дуккхача хьалашка членски взносаш дIателара оттаяь порядок коммунисташта миштай ца харах а, хIаьта парторганизацеша дуккхача даькъе кхоачамболлаш хьехамa болх ца барах а цу даькъера кхоачамбоацараш дIадахара де доагIар ца дарах а хулаш хилар.

Коммунисташкара хьакхаьча членски взносаш оттаьча ханашка сберегательни кассашка дIачутелара порядок телхаю цхьайолча парторганизацеша.

КПСС Центральни Комитето, бIарчча хьанийнача дисциплина айенна хилар белгал а доаккхаш, цу цхьан ханна хьалхадоаккх, партийни взносий декхар тIадусаш, цхьаболча коммунисташа уж диззача алапе тIара дIа ца телаш йола юкъ-юкъера моттигаш нийсъялийта мегарг ца хилар. Членски партийни взносаш хьанийяран цар учет лелаяран оттаяь порядок кхоачашъяра шиш болаш тIахьожам лоаттабелга Iалашде дезаш я союзни республикай компартей ЦК-аш, парте крайкомаши обкомаши.

Партена ахча тIадоагIа шоллагIа бола никъ ба партийни бюджете чудоагIача дерригача ахчах кховлагIа дакъа хулаш йола партийни издательствай пайдаш тIара еш йола отчисленеш.

Вай парте массаза а чIоагIа уйла тIайохийт кепайоазон деша. Партийни органий издательствай гIулакхий масштабаш тIа-тIа йоккхагIа хулаш хиларо Iалашду марксистско-ленински литература, газеташ, журналаш эшшача бовраме арахецилга. Цкъара тираж 86 миллион экземпляр йолаш 386 центральни республикански, краевой, областной, кагирхой газеташ, 81 миллион экземпляр тираж йола 273 журнал арахец хIанз партийни издательстваша. ИйслагIча пятилетка шерашка 29 процент дукхагIа хиннай газетий тираж, журналий цкъара тираж — 17,5 процент. Издательскии производственнии гIулакхех цу юкъа 32 процент дукхагIа пайда хиннаб. Партийни издательствай производственно-технически база чIоагIъеннай кердача техникаца из кийчъяра, прогрессивни технологически процессаш юкъехкхахьара чотах санна, иштта керда гIирсаш хьалдара чотах а. ЕррагIаш а лаьрхIача пхе шера болх бе йолаялийтай 24 полиграфически производствои 38 редакционни корпуси.

Керда газетно-журнальни производстваш вIашагIъехкай Таллине, Казане ,Уфе, Днепропетровске, Донецке, кхыча городашка. Областной, республикански газеташта кепа теха ца Iеш центральни газеташтеи журналаштеи кепа етт цига.

Производствана механизаци ярах, болхлой говзал лакхъярах айеннай къахьегама овсарле. Керда газетни производстваш болх бе йолаялийтаро, бувзама каналашка гIолла газетий оагIонаш дIаахийтаро торо елар газеташта кепа етта ха кIезигъе, хIаьта мехка дуккхача городашка моттигера газеташ кхачийта ца Iеш центральни газеташ а дешарашка Iуйрийна почта дIахьоча хана дIакхачийта.

Коммунистически партена ший балха керттера маIан гу халкъа дахара хьал тоадара, материальни а культурни а цуп хьашташ кхоачашдара кIаьд ца луш йоакхо ярца. Вай парте Центральни Комитето ца хаддаш йоакхо ю типографей, издательствай, партийни издательствайи редакцейи болхлоштеи гIулакхерча нахан эшачун, цар балха а быта а хьалаш тоадара. Шерагара шерага дукхагIа хул наха чубаха цIеношн хьалдара, культурно-бытовойи берий учрежденейи гIирсаш хьалдара хьежаду ахча. КПСС ЦК-и правительстваи решенеша ма-яххара болхлойи инженерно-технически болхлойи къахьегамах алапи далара кердача хьалашка баьхаб.

Цунца цхьана терко тIа ца яхийтача далац вай издательствайи типографейи балхацарча кхоачамбоацараштa. Москве «Правда» издательства керда газетни производство. Латве Компарте ЦК Ригера газетно-журнальни комплекс хьалъяра оттаяь ханаш кхоачашъяьяц.

Цхьайолча издательствашка кхом ца беш дIаухийт каьхат, балха алапе фондаш оттаьчул дукхагIа дIаухийт, зе деш да арахецача продукце цхьадолча тайпаш.

Каьхат дIаоттадаь лоаттадеш а дIа-юха кхухьаш а лертIа доал ца дарах 1975 шера оттабаьча боарамал дукхагIа отходашка дахад Туркменистана Компарте ЦК издательстве 246 тонн, Грузе Компарте ЦК издательстве — 406 тонн.

Изданеш арахецара графикаш цхьадолча газетийи журналийи редакцеша телхаеш хиларо типографей болх халча уваттабу, кхы тIа а материальни затраташ яйт, хIаьта эггара кертера дар — периодически кепайоазув дешарашка ханнахьа дIакхачийтац.

Союзни республикай компартей ЦК-ша, парте крайкомаша, обкомаша газетий кертерча редакторийи издательствайи директорий цу хьакъехьара бехктокхам айбича бакъахьа ба.

1974 шера Центральни ревизионни комиссе ревизи яьй парте эггара йоккхагIча «Правда» издательства производственнии финансови-боахамен балха. ИйслагIча пятилетке издательства коллективо полиграфически производства техникеи технологии эргайоахаш тоаеш дикка болх баьб, дукхагIа хиннай производственнии мощносташ, производствана механизаци яра боарам айбаьб. Отрасле эггара лакхагIча къахьегама овсарлега кхаьчай, ийслагIча пятилетка план ханал хьалха кхоачашъяьй.

Бакъда издательства балха тIа цхьадола кхоачамбоацараш гучадаьхад.

Центральни ревизионни комисси 1975 шу чакхдоалаш шозлагIа техкар издательство, хIаьта гучадаьлар цун предложенеш кхоачашъеш хилар а дукха кхоачамбоацараш дIадаьха хилар а.

Бокъо я сона партийни бюджета расходий даькъах дувца.

Центральни ревизионни комиссе дIахойт отчетни хана парте яь ерригa расходаш партийни членски взносех хьачуйоагIача средствай а партийни издательствашa баькхача пайдах яьча отчисленей а чотах яь хилар. Цар йизза Iалаш а яьй хIанз Iалаш а ю Центральни Комитетои моттигерча партийни органашеи беш бола боккха организационно-партийни политически болх дIабахьара парте еш йола ерригa расходаш.

Парте Центральни Комитето, Л. И. Брежнева ше массаза а чIоагIа йоакхо ю партийни боахама, партийни органаштеи партийни учрежденештеи эшачун, гIишлош хьалъяр, болх беш йолча помещенешта оборудовани яр а юкъе а доагIаш.

Партийни бюджетера дикка средстваш хьежаю партийни кадраш кийчъяра а юха кийчъяра а. Цу деша Iалаьмате чIоагIа терко ю вай парте. Партбюджетера цунна лаьрхIа дIадохийтар отчетни хана 24 процент дукхагIа хиннад; партийни пропагандага дIадахийтар 41 процент дукхагIа да.

Парте Центральни Комитето чIоагIа йоакхо ю коммунистий марксистско-ленински образовани лакхъяра, партийни организацей теркам тIабохийт пропагандистски болх дIахо тоабанза а эргабахаиза а баргбоацаш хилара.

Бакъда ерригача а партийни организацеша бизза пайда эцац партийни пропаганда яра шоашта хьакъоастаяьча средстваех.

Масала, КПСС Липецки обкомо массово-политически болх, лекцеш, пропагандистий семинараш яра 1975 шера пайда ца эцаш дитад 15 эзар сом, цу гIулакха лаьрхIача ассигнованех цу шера бизза пайда ийцабац Калинински, Омски, кхыча цхьайолча партийни комитеташа.

Отчетни хана социалистически экономика промышленнии юртбоахамен производство дIахо дегIаярца а дукхагIа хиларца а, дукха промышленнии предприятеш болх бе йолаялийтарца, Байкало-Амурская магистраль, Камски автомобильни завод, кхыйола Iалаьмате йоккхий объекташ хьалъярца дувзаденна хьахиннай керда городаши районни центраши. Цига вIашагIъехкай юххьанцара партийни организацеши кулгаллу партийни органаши.

Цунца цхьана боахамен культуран гIирсаш дукхагIа хьалдарца, баха нахи парте мугIараши дукхагIа хиларца дувзаденна, хIаьта иштта партийни органий болх эргабахарен тоабарен духьа, предприятейи учрежденейи балха цар еш йола влияни чIоагIъяра духьа йийкъа а йийкъай керда хьа а яьй цхьайола парте обкомаш, горкомаш, городскойи районнии райкомаш.

Цу керда хьаяьча партийни органашта ийшар боахам вIаштIехьбаккха а партийни аппарат лелае а кхы тIа а ассигнованеш.

Цу белгалдаьча гIулакхашта яь расходаш юхаметтаоттайир партийни бюджета доходий лакъа тIеххоачашдара чотах, партийни бюджета расходий даькъа цхьайолча статьяй кхомбара чотах.

Дика а хеташ ала мегаргда, дукха а дукхагIа йолча партийни комитеташа боахам нийса лелабу ,бюджетни дисциплина цIенхаштта чакхйоах, аьнна. Цхьабакъда цхьайолча партийни организацешка моттигаш хул, смета цхьайолча статьяех доагIачул дукхагIа ахча дIа а ухийташ, бюджетни дисциплина телхаеш.

Эггара хьалхарча аргIанна из ала доагIа почтово-телеграфни, телефонни, канцелярски, командировочни, боахама гIулакхашта юкъейоагIача смета статьяшта ю расходаш йоагIачул дукхагIа еш хиларах.

1974 шера Курски областной партийни организаце областе йолча парте 24 юртарча райкомехи 2 горкомехи иттие цу гIулакхашта доагIачул дукхагIа ахча дIадахийтад.

Цу шера Башкирски областной парторганизаце парте горкомашен райкомашен смета цхьайолча статьяех доагIачул 30 эзар сом дукхагIа дIадахийтад, цу даькъе боахама гIулакхашта 19 эзар сом расход яьй. 1975 шера доагIачул дукхагIа ахча дIаахийтад Ставропольски краевой, Белгородски областной кхьйолча а партийни организацей парте горкомашен райкомашен.

Цхьайолча партийни комитеташа пайда ца эцаш юхедиса ахча ца доагIача, смета тIа белгал ца даьча гIулакхашта дIаухийт.

ЦК гIулакхий Управлене Центральни ревизионни комиссе техкад партийни органий, партийни учрежденей служебни зданеш, партийни издательствай полиграфически предприятеш, нах чубаха цIенош хьалдара КПСС ЦК чIоагIъяь план кхоачашъяр а уж гIирсаш хьалдара средстваш нийса дIаахийтар а.

Ала деза, ЦК гIулакхий Управлене а моттигерча партийни органаша а гIирсаш хьалдара дукха болх чакхбоаккх, аьнна. Партийни бюджетера цу гIулакхашта еш йола расходаш укх чакхъяьннача пятилетке цул хьалхарча пхе шера яьчарел 50 процент гаргга дукхагIа хиннай.

Укх тIеххьарча шерашка гIишлош хьалъяра йоккха программа кхоачашъяра а уж дикагIа хьалдара а бахьан долаш парте учрежденешка болх бара а къахьегамхой тIайнбара а аьттув болашагIа дола хьалаш хьахиннад.

Цунца цхьана гIишлош хьалъяр вIаштIехьдоаккхача а уж хьалъеча а дикка дукха кхоачамбоацараш да. Цхьайолча областашка, краяшка, республикашка капитальни вложенешта оттаяь планаш кхоачашъяц, дукха тIехьайоах гIишлош хьалъяра ханаш.

Новкъостий! КПСС Уставага хьежжа, Центральни ревизионни комисси халданза парте Центральни Комитета кассага хьийжай. Кассови операцеш лелаелга телхадаь цхьаккха моттиг гучаяьннац.

Партийни органий финансово-боахама гIулакхашта тIахьожам лоаттабара доккхий декхараш тIадехкад моттигерча партийни организацей ревизионни комиссешта. Царех дукхагIа яраш цу декхарех толаме лоархIаю.

Новкъостий! Партийни балха эггара лоархIамегIчарех цхьа дакъа да къахьегамхой письмошца бу болх. КПСС ЦК ух шоай гIулакхаш дувцаш санна общественни хьисап долаш а дола дуккха эзараш каьхаташ. ДукхагIа хул тайп-тайпара предложенеш, дича шоашта бакъахьа хетар дувцаш, хьехамаш деш дола каьхаташ, цар керда низ лу берриг партийни пачхахьалкхени болх эргабоахаш тоабара. КПСС ЦК-ас из шоай Коммунистически партех бола къахьегамхой тешам чIоагIбалар санна, парте кулгалдара лоархIам лакхбала боагIаш лакхбалар а, социалистически демократи лерраргIа дегIаахар а санна лерхI.

Дуккхача письмош тIа коммунизм хьалъяра планаш леррагIа кхоачашъярах, халкъа вахара хьал тоадара тIадерзадаь дола гIулакхаш практически чакхдахарах советски наха дег тIа баркал оал, чIоагIа къоабалъю парте ленински арахьара политика, халкъашта юкъе чIоагIа машари доттагIали хилийтара тIехьа лерраргIа цо лоаттабу къовсам хьаллоац.

Дуккха а дукхагIа долча письмош тIа КПСС ЦК-ана баркал оал партийни организацешкен болхлой коллективашкен паргIатта болх бара эша хьалаш хьакхолларах, къахьегам вIаштIехьбаккхара, материальни хьал-торо тоаяра, иштта кхыдарех а дола керттера дешаш ханнахьеи нийсен къестадарах.

Письмой анализо хьахьокх, царгара доагIар принципально хьадехарца цхьана кадраш лархIара парте вIаштIехьдаькхача гIулакха къахьегамхоша лакхара мах беш хилар. Письмой автораш предприятей, учрежденей, организацей кулгалхоша балха тIа гучадулийта гIалаташ хьалхарчул чIоагIагIа ца ловш ба.

ЧуIеча моттигех лаьца ухача дуккхача письмошта юкъе хIанз дукхагIа я наха чуIе моттиг шерьяр дехаш, къаьстта дика квартираш ехаш йола заявленеш. Цунца цхьана дуккхача йоккхийча городашкара хIанз а тIехь жалобаш ух чуIа моттиг дIа-юха екъара оттаяь порядок телхаярах, цхьаболча гIулакхаш тIарча наха бюрократизм, волокита лелаярах, цар законаш телхадарах дувцаш. Дуккха заявленеш хьаух къахьегама дешаш дувцаш.

Центральни Комитета Политбюрос, КПСС ЦК Секретариато къахьегамхой письмой даим терко ю, хIаьта царех де доагIар а ду.

КПСС Центральни ревизионни комисси халданза хьийжай парте Центральни Комитета отделашка, КПСС ЦК газетийи журналийи редакцешка къахьегамхой письмошца беча балхага.

Цу балха йоккха дика опыт Iоаяьй отделаша. Къахьегамхой письмош тIара пожеланеши хьехамаши ЦК отделаша теркалду лоархIамеча документий проекташ кийчъеча хана. ЦК отделашка йоагIача тайпара вIаштIехьъяьккхай КПСС XXV съезда цIерагIа дахкийтача письмой учет елга, цар тIарча предложенехи замечанехи шерра пайда ийцаб укх съезда материалаш кийчъеча хана.

ЦК отделаша даим йоакхо ю письмошка хьажара болх тоабаран предприятешка, стройкашка, министерствашка, ведомствашка, учрежденешка, колхозашка, совхозашка гражданаш тIайнбелга вIаштIехьдаккхаран. Дукха дукхагIа йолча заявленешкен жалобашкен уж хьаяьхккача дIа а бахий хьеж уж. Отделий болхлоша шоаш дакъа лоаш КПСС ЦК баьхка гражданаш тIайнбеча. Письмо е жалоба яйтача хIара сага доагIача тайпара жоп лу е ЦК аппарата болхлоша, е моттигерча партийни органашка гIолла.

Тайп-тайпарча дешаех къахьегамхошкара кIезига письмош ахац КПСС Центральни ревизионни комиссе цийга а. Цу письмошка теркам тIабахийта хьожа а хьож, царех де доагIар а ду.

Письмошка хьежаш а къахьегамхой тIайнбелга вIаштIехьдоаккхаш а дукха болх бу моттигерча партийни советски органаша, газетий редакцеша, хIаьта иштта моттигашка къахьегамхой письмош жалобаши нийса чакхъювлара тIахьожам лоаттабеча республикански, краевой, областной партийни организацей ревизионни комиссеша.

Партийни организацеш советски боахамен органаш къахьегамхой письмошцен жалобашцен бу болх дIахо а эргабоахаш тоабе, царга хьажаран цу балха юкъера кхоачамбоацараш дIададахаран мел дезар де декхарийла я.

Центральни ревизионни комиссе моттигерча парторганизацей ревизионни комиссешта даим новкъостал ду.

ДIаяхача отчетни хана санна, партешта юкъерча бувзамий юкъарча планага хьежжа, вежарашха йолча марксистско-ленински партей ревизионни комиссешца дIа-юха йовзийтай балха опыт. Вай делегацеш вIашагIъеттаеннай Болгаре, ГДР, Монголе, Польша, Чехословаке вежарашха йолча партей ревизионни комиссей болхлошца.

Новкъостий, вай мехка, халкъа боахам дIахо а дегIабоалабара а къахьегамхой материальни хьал тоадара а программа оттаьча кердача пхе шера плана Керттерча лостамий проект съезд хилалехьа ювцаро хьахьекхар, парте никъ дерригача советски халкъо дег тIара къоабалбаь хьаллоацилга, цIаьхха а хьагойтар партеи халкъеи даим чIоагIлуш латта цхьоагIо.

Новкъостий! КПСС XXV съезда исторически решенеша дегаш гIоздаьхача, ленински парте кулгал а деш вай советски халкъо ший дерригa низаши хьинари тIадохийтаргда кердача, иттлагIча пятилетка декхараш толаме кхоачашдара.

Даькъала хийла вай сийлахь-йоккха ленински парти — вай ерригa коталонаш яхара дегаш ураувттадери уж вIаштIехьйоахари!

(ДIаьхдаь тIоараш тох).

ЛЕНИНСКИ НАЬКЪАГIА—КОММУНИЗМАГА!

Коммунизм хьалъяра Iалаьмате йоккха программа дог тийшша кхоачашъеш доаллача советски халкъо мел дер вай парте ленински кхетамца чакхдоахаш да. Советски Союза Коммунистически парти — тохкамех чакхъяьнна советски халкъа авангард я, исторически коталонаш яха цун дог айдер а организатор а я. Кердача исторически этаперча Iалаьмате доккхийча гIулакхий итогаш, парте а халкъа а вахаре лоархIьмегIа дола дешаш къоастадеш я КПСС XXV съезд.

Дерригача дунен тIа миллионаш болча наха а санна съезд хьаьллача дийнахьа КПСС ЦК Генеральни секретара новкъоста Леонид Ильич Брежнева яьча XXV съезда йолча КПСС Центральни Комитета отчета кIоаргга уйлаш еш ба съезда делегаташ, цун хьаьший.

Доклада тIа парте чурчеи арахьарчеи политика, дегIаенача социализма сийлахь-йоккхача коталоний. хIанзарча дунен халкъашта юкъерча хьала, коммунизм хьалъяра йоккхийча перспективай массе оагIорахьара кIоаргга Iилман марксистско-ленински анализ яьй парте теоретически арсенал шеръеш дола, КПСС, дерригача советски халкъо революционно-хувцамаш деш беча балха хоадам боллаш йола программа хинна дIаотташ дола керда декхараш белгалдаьд.

Коммунистически партена гонахьа айхха кхотабенна бола советски нах шоай ерригa энерги, дегай йовхал коммунизм хьалъяра сийлахь-доккхача гIулакха дIаяла лови хилар дIахойташ ба. Къаьгга а чулоацам болаш а йолча новкъоста Л. И. Брежнева докладо дерригхалкъа хьинар айдаьлга хоалуш да 25 феврале Советски Союза Коммунистически парте XXV съезд дIахо болх беш хиннача съездий Кремлевски Двореце а.

Iуйрийна 10 сахьат доал. Председатель волча — КПСС ЦК Политбюро члена, КПСС ЦК секретара нов. **А. П. Кириленкос** «КПСС Центральни ревизионни комиссе отчет» яха доклад е дош лу комиссе председатела нов. **Г. Ф. Сизовна**.

Цул тIехьагIа КПСС Центральни Комитета отчетни докладеи КПСС Центральни ревизионни комиссе отчетни докладеи ювца болалу делегаташ.

Дош лу КПСС МГК хьалхарча секретара нов. **В. В. Гришина.**

КПСС XXIV съезде, аьлар цо, москвичашта хьалхашка оттадаьдар боккха политически практически лоархIам бола декхар — столицах хьокхаме коммунистически город хьаяр. Москвичаш хьинаре болабелар из кхоачашде. Цар дIаболабир производства эффективностагеи тохкамашкеи, техникаца кхы тIа а кийчо ярген технологеи, къахьегамеи бытеи хьалашка дилача предприятеши организацеши хьокхаме хургйолаш беш бола болх. Городаш хьалъелга эргадаьккха тоадара, социальнии кхетам баларен проблемаш къоастаяра наькъаш белгалдаьд. Городской партийни организаце, столица къахьегамхоша, советски халкъа новкъосталиа, де мел могар дергда хьокхамеча коммунистически города мел эшар долаш тIехьтIехьагIа Москва хилийтара.

ДIахо оратора дийцар коммунистически кхетам луш Москван партийни организаце беча балхах.

Ма-дарра дийцар цо столица экономика дегIайоалаеча доккхий толамаш дахарца белгалдоалаш москвичий политически къахьегамеи хьинар айдаларах. Шерра социалистически яхь а йоаржаяь Москван къахьегамхоша дерригача кертерча хьоккхамашта ханал хьалха кхоачашъяьй пхе шера план. Пхе шера карагIдьннад дика толамаш, белгалдоаккх оратора, бакъдa кхоачамехи торонехи хIанз а бизза пайда эцац.

Московски городской партийни организаци, КПСС еррига отрядаш а санна, политически кхетам лакхбенна. творчески низбенна, хьинар айденна йолаш енай съездага, аьлар къамаьл чакхдоаллаш нов. В. В. Гришина. Столица коммунисташ, берригa москвичаш чIоаггIа лерхIаш ба иттлагIа пятилетка кердача къахьегама толамашца белгалъяккха, халкъа вахара хьал дIахо тоадар духьа, вай сийлахь-йоккхача Даьхеи низ чIоагIбар духьа дикален эффективностеи пятилетка цунах ергйолаш.

Украина Компарте ЦК хьалхарча секретара нов. В. В. Щербицке аьлар, дерригача советски халкъо. доазол арахьарча миллионаши миллионаши болча вай доттагIаша чIоаггIа дегаш айденна болаш, боккха исторически лоархIам бола хIама санна тIайийцар КПСС XXV съезд.

Чакхъяьннача пятилеткагIа Украински ССР экономически дегIаяра итогех а дийца, цо белгалдаьккхар, республика экономика, мехка бIарчча цаI йолча халкъбоахама комплексе динамично, дикача а чIоагIача а темпашца дегIаена хилар. Дикка лакхъеннай цун Iилмапроизводственни потенциал, тоаденнад халкъа вахара хьали культуреи. Пхе шера планал совгIа маьхала яьккхай 6.2 миллиард сома промышленни продукци. Кердача лагIа тIа боалаш лакхбеннаб юрта боахам.

Оратора белгалдаьккхар, иттлагIча пятилетка планаш кхоачашъяра массане инициатива йолаш, тIагIертта, кердача тайпара къахьега дезаш, организаторски идеологически балхах хьахулаш дар лакхде дезаш хилар. Уж декхараш кхоачашдара новкъостал дергда управлене организационни структура хийца эргаяккхаро, производственнии Iилма-производственнии объединенешка лакха эффективность йолаш болх байтара мел эша хьалаш хьадаро. Цо теркам тIабахийтар паччахьалкхений органий болх дIахо а тоабе безаш хилара.

Нов. В. В. Щербицке хьакхайкадир Украина компартии халкъи КПСС XXV съездо хьалхашка оттадергдола доккхийи бехктокхамеи декхараш кхоачашде кийча хилар.

Трибуна тIа — Казахстана Компарте ЦК хьалхара секретарь нов. **Д. А. Кунаев.** Цо белгалдаьккхар, чакхъяьннача пятилеткагIа республика экономика, Iилма, культура XXIV съезда Директивашка хьежжа дегIаихалга. ХIанз Казахстане яц Коммунистически парте лоIамагIа тамашийна хувцамаш ца хулаш область, район, юрт, аул.

Отчетни хана тIагIертта болх баьб ялат кхедерашеи хьайбаш леладерашеи. Юрта боахама валови продукци хIара шера юкъера лаьрхIача 14 процент тIакхийттай, дика чIоагIъеннай боахамий экономика. XXIV съезда решенеш толамца кхоачашъяро новкъостал даьд болхлой класса, колхозни ахархой, интеллигенце вахара чухь доккхий социальни хувцамаш дара.

Оаха кIоаргга кхетаду, аьлар, оратора, тхона карагIдьиннараш ши-шегIа хьахинна хIама а доацаш ленински къаман политиках закономерно хьахинна, сийлахь-доккха эрсий халкъ керте а долаш дерригача советски халкъий юкъарча низехи цхьана леладеча гIулакхехи хьахинна хIама хилар. Уж хIамаш карагIдьиннад тхона парте ЦК Советски правительствос, республике ухаш, терко еш, хьехар деш хиларо чIоаггIа дегаш айденна болаш къахьега а толамаш даха а новкъостал даьча новкъоста Л. И. Брежнева ше а масса оагIорахьара гIо дар бахьан долаш.

Дунен халкъашта юкъера кхоххам кIаьдбарах дувцаш, оратора белгалдаьккхар: дика дага доагIа вайна советско-китайски доазув доттагIлен, вIаши тешам хиларен новкъостал дарен доазув хинна. ХIанз Китае шеллуш бац атомни кхоххам, милитаристски психоз. айнь лелаю антисоветизм, цунца хьокхадаь дола хьадага луацаш дувцараш. Цар леладеча гIулакхашка диллача эггара кIоаргагIа йолча дунен халкъашта юкъерча реакцех дIакхийттаб маоисташ. Шовинистически политико цхьаккха бокъо йоацача кхоачадаьд Казахстанапа доазув долча Синьцзянера кагий къамаш—казахаш, уйгураш, киргизаш, дунганаш. Уж кагий къамаш Китае дерригa къахьегаш дола халкъ а санна советско-китайски гIулакхаш тоадалар хьашт долаш ба мотт сона. Леонид Ильич Брежнева доклада тIа белгалъяьча принципегIа уж юхаметтаоттадар ший ханнахьа а пайдане а хургдар, хьакъали реализми котъяла езаш гIулакх да из.

Укх деношка, аьлар ше къамаьл деш КПСС Ленинградски обкома хьалхарча секретара нов. **Г .В. Романова,** ма-дарра гуш да вайна, парте кертера социально-экономически декхараш санна кертера дунен халкъашта юкъера проблемаш а къестаяра Коммунистически парте Iалаьмате йоккха опыт Iоаяь дола дIадаха пхи шу.

ЦК халданза новкъостал дар, парте экономически стратеги тIагIертта кхоачашъяр бахьан долаш Ленинградеи областеи къахьегамхоша ханал хьалха чакхъяьхай ийслагIча пятилетка заданеш. 1975 шерара производства юкъара боарам дикка лакхагIа ба 1970 шера боарамал. Къаьстта лакхача темпашца дегIаихад Iилма-технически прогресс белгалъеш дола доакхош.

Оратора белгалдаьккхар, советски общества — турпалерча болхлой класса никъ хьехаш дола низаш кхетам лакха болаш а хьинар кхо ца деш а хилар, ийслагIча пятилетке карагIдьиннача гIулакхаша къаьстта дика гуш долга. Миллион гаргга бола

(Йистедоалар 3-ча оагIо тIа).

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ XXV СЪЕЗД

ЛЕНИНСКИ НАЬКЪАГIА—КОММУНИЗМАГА!

(Йистедоалар. Доалалур 2-ча оагIо тIа).

ленинградски болхлой къахьегама овсарле лакхъяра комплексни планагIа пхе ден задани динъ дийнахьа кхоачашъяра яхье баьнна ба. ХIанз из яхь «ХIаране лакхача балха дикалгара—коллектива къахьегама лакхача эффективностага» яхача девизагIа эргаьккха тоаеш, комплексни наькъ тIа йоаккхаш, низ болаш латташ я.

«Нагорная» яхача (Кемеровски область) шахта очистной механизировании бригада бригадира Социалистически Къахьегама Турпала нов. Е. И. Дроздецке ше къамаьл деш аьлар:

Тха бригада Кузбассе хьалхарчарца караерзае йийзар керда дай-мехка горни машинаш. Новкъосташха вIаши гIо дар, творчески хIама лохаш, инициатива йолаш, балха йоккха технически профессиональнии кийчо йолаш хилар бахьан долаш тIехьарча бархI шера оаха хIара деина хьалтIабоакх эзар а кхы дуккхагIа а тонн кIор.

Кузнецки кIора бассейне хIанз болх беш уж тайпа 95 бригада я. Цар дог а, цига социалистически яхь вIаштIехьйоахараш а, дегаш уравуттадераш а массаза а хинна а хиннаб болаш а ба коммунисташ. Шахтерий къаьнача гвардена метта дIаувтт башха-дика кагирхой: къахьегам безаш, хIама довза ловш, шоайла бокхагIа бола новкъостий санна бараш. ВIаши доагIар чIоагIа хьадехаро, принципиальни хиларо гIо ду вай турпалча болхлой классах доахка мах ваь варгвоаца дика гIулакхаш хьахилийта.

Белоруссе Компарте ЦК хьалхарча секретара нов. П. М. Машерова аьлар, парте стратегически установкаехи хьакъал долаш чакхдаха оттадаьрехи ког гIортолга еш, мехка вежарашха долча халкъаша вIаши дIаьхегIа деш цхьана леладеча гIулакхийн доттагIлени хьастара низ тела хьинар хьанйдеш, Белоруссе къахьегамхоша кхоачашдаьд КПСС XXIV съезда Директиваша оттадаь керттера экономически социальнии декхараш.

Новкъоста Л. И. Брежнева доклада тIа хьаоттаьй коммунизм хьалъеча наькъашка мехко дIахо социально-экономически духовнии прогресс яра йоккха, чIоагIа уйла тIаозаш йола программа Партийни организаце. Белоруссе къахьегамхоша де мел дезар дерга иттлагIча пятилетке республика экономикеи культуреи дикка дегIайоалаяра оттадаь хьокхамаш кхоачашдарал совгIа доккхагIа хилийтара а, аьлар П. М. Машерова.

Оратора боккха теркам тIабахийтар къахьегам дикагIа хилийтарга вугаш долча наькъашта. Цо белгалдир КПСС ЦК инициативагIа къахьегача коллективай социальни функцеш шеръяра чакхдаьха доккхий гIулакхаш советски наьха хьинар айдара боккха лоархIам болаш долга.

Коммунистий советски халкъа, дерригача дунеи прогрессивни низий уйлаши, дегаши Кремлегахьа Советски Союза Коммунистически парте —сийлахь - воккхача Ленина парте XXV съездагахьа дерзадаь даьлар съезда трибуна тIара РСФСР Министрий Совета председатела нов. М. С. Соломенцева.

Вежарашха йолча республикай барттайнача, кхотабеннача дезали, аьлар цо дIахо, цIаккха а ца хиннача тайпара къахьегамеи политически уйла айенна XXV съездага баьхкаб Российски Федераце къахьегамхой, Советски Россе болхлоша, колхозхоша, интеллигенце кIезига дакъа юкъедихьадац советски халкъа карагIдаьннача юкъарча гIулакхашта. Республика халкъа боахама церрига доакъош дегIаихар динамично, лакхача темпашца. XXV съезда Советски Россе деннача къахьегама рапорта юкъе яхай Iалаьмате йоккха электростанцеш, Камски завода хьалхара автомашинаши Байкало - Амурски магистрала хьалхара километраши, хIанзара техникеи материалаши.

Нов. М. С. Соломенцева белгалдир нийслагIча пятилетка карагIдаьннараш материальни хьалаш дегIадахкарца хьагойта па Iеш, советски наьха образоване, культура боарам лакхбаларца, цар политически хьинари общества гIулакхашцара цар безами айбаларца хьагуш да. Цу доккхийча хьокхамашка — XXV съезда решенеш нийса хилара къьгта дола тешал. парте — юкъхьинарча ячейкагара деиз Центральни Комитетага кхаччалца баьча Iалаьмате боккхача организаторски балха тешавеш йола итог.

Нов. М. С. Соломенцева тешам белар Российски Федераце къахьегамхоша иттлагIа пятилетка кердача белггаларча гIулакхашца белгалъергхиларах, коммунизм хьалъяра парте оттаяь сийлахь - йоккха планаш вахаре кхоачашъергхиларах.

Берригача оратораша боккха мах бир КПСС Центральни Комитето, цун Политбюрос баьча хьинар долчеи де лерхIачоа тIабеозабаь хиннaчен балха. Цар берригa болх белгалбоалаш ба, йоахар цар, партийни вахара ленински нормаш, кулгалдеча коллективность чIоагIа лелаеш, цхьоагIо йолаш кхотаденнеи хиларца, хIара партийни организацега, советски наьха хьашташкеи цар дIадехарашкеи чIоагIа терко тIаяхийта хьежаш хиларца.

Центральни Комитета, ЦК Политбюро, ерригача вай парте балха юкъе Iалаьмате доккха дакъа кхухьа новкъоста Леонид Ильич Брежнева, парте, советски халкъо боккха мах бу Леонид Ильича, цIи хеза политически паччахьалкхени деятель, чIоагIа-марксист-ленинец, коммунизма гIулакха доазув доаццаш мутIахьа волаш, кхоачалуоглоаца хьинар долаш, нах вIашагIкхотабе оттадаь декхараш кхоачашдала цар низаш тIахьожаде ховш хьакъал дола организатор из хиларах.

Къамаьл даьхача предложенеш йоалайир КПСС Центральни Комитето политически никъи практически болхи. Отчетни доклада еррига положенеш выводаши бIарчча а йиза къоабалъеш.

Съездага моаршал хьттар, вIаьхдаь тIоараш детташ тIайийцача. Польски вIашагIкхийттача болхлой парте ЦК Хьалхарча секретара Эдвард Гереке, Вьетнама къахьегамхой Парте ЦК Хьалхарча секретара Ле Зуана.

Кремле дIахо болх беш я КПСС XXV съезд. 15 миллион совгIа болча советски коммунистий отрядо пхи эзар гаргга делегат вайтав укхаза. ЧIоагIа бехктокхам хеташ хьашт долаши ювц цар КПСС Центральни Комитетеи КПСС Центральни ревизионни комиссей отчетни докладаш.

Пренешка къамаьлаш дераша йоах, КПСС Центральни Комитета политически никъи практически гIулакхаши, новкъоста Л. И. Брежнева яьча Отчетни доклада тIара ерригa положенеши выводаши ма-яррей йиззаи къоабалъе. Партийни организацей викалаша доккхал деш дувц экономика, Iилма, культура дегIаккхувлача доахача доккхийча толамех. НийслагIча пятилетке, белгалдоах съезде, керда боккха гIа баьккхаб коммунизма материально-технически база хьаеча.

Делегаташеи хьаьшашеи раьза хиле тIаэц Москве баьхка доазол дехьарча парте викалаша ду къамаьлаш. Дуккхача меттала дек цар доаха ловцаш. ХIаьта царех хIаранеца—КПСС-о карагIдувла доккхий хIамаш къоабалдаь тIаэцаш дола дешаш. Съезда делегаташеи цуи хьаьшашеи белгалдоах, вай парте марксизма-ленинизмаи пролетарски интернационализмаи революционни байрахх лакха айяь лелаеш хилар.

25 феврале сайрийнара заседане эггара хьалха къамаьл дир Узбекистана Компарте ЦК хьалхарча секретара нов. Ш. Р. Рашидова. НийслагIча пятилетка шерашка, аьлар цо, хувцаденнад тха промышленноста куц, эргаювлаш тоаеннай цун структура, йоккха хиннай экономически потенциал, реконструкци яьй дуккхача предприятешта, эксплуатаце дIаеннай хIанзарчар тайпара бIаь совгIа керда промышленни объекташ.

Узбекистана Коммунистически парте, хьалхагIа а санна, керттера уйла тIаахийтай боамбе боахам айбара. Парте XXIV съезде укх сийлахьча трибунера оаха дош деннадар боаккхаш бола берригa боамби нийслагIа пятилетка чакхйоалаш пхи миллион тоннага дIакхоачабе. Шоай дош сийленца кхоачашдаьд боамби лелабераша. Укх тIеххьарча шин шера пхи миллион тоннал тIех боамби баьхаб республико хIара шера. Берригa а лаьрхIача пхе шера мехкага вIакхаьчад 24,5 миллион тонн, е парте XXIV съезда Директиваша лаьрхIа хинначул 2,3 миллион тонн дуккхагIа «кIай дошув».

Ораторо хоам бир, укх шера 5 миллиони 300 эзари тонн боамби бала, хIаьта иттлагIа пятилетка чакхйоалаш 6 миллион тоннага кхоачаш из баккха, аьнна Узбекистана Компарте XIX съезде решени тIайийца хиларах.

Шийкъамаьл чакхдоалаш нов. Ш. Р. Рашидова аьлар: вай партенеи мехкап чухьа хьа'а хилийта лоаттаеш я вIаши тешам хилара атмосфера, вIаши лархIареи хьаллацареи атмосфера, вIаши доагIар дIадехара, новкъосташха а ленински партийни принципиальность йолаш а хилара атмосфера. Из башха-дика атмосфера, унахцIена политически климат я ерригача партийни организацешка, укх вай КПСС XXV съезда балхацара къьгта хьагуш. Цу дерригача хIамашка эггара доккхагIдола дакъа лаьцад КПСС ЦК-ас, цун Политбюрос, Леонид Ильич Брежнева ше.

Трибуна тIа — Грузе Компарте ЦК хьалхара секретарь нов. Э. А. Шеварднадзе.

Ленински парте XXV съезде баьхкаб Грузе коммунисташ вай парте Центральни Комитета къаьстта чIоагIа раьза болаш, белгалдаьккхар оратора. Республика общественно-политически социально-экономически вахара кIоарга анализ а яь КПСС ЦК тIайийцар «КПСС XXIV съезда решенеш кхоачашъеш Грузе компарте Тбилисски горкомо беча организаторски политически балхах» яха, тха республика исторически бола соцам. Цул совгIа, КПСС ЦК-си СССР Министрий Советои тIайийцар «Грузински ССР халкъа боахам дIахо дегIабоалабара де дезарех» бола соцам а.

ДIахо нов. Шеварднадзе дийцар дIаяхача пятилеткагIа республика экономика дегIаярах. Грузе коммунисташ бахкама-боагIара накъабаьхкаб парте XXV съезда. Пятилетка кхоачашъяьй.

Из котало, — аьлар оратора, — из тха республика, тха халкъа котало хинна Iац. Грузе къахьегамхоша дехар даьд сога съездерча делегацешка, ерригача республикайи областийн къахьегамхой викалашка пятилетка кхоачашъеш лоаттабаьча къовсаме хIара денна хоа а луш тхона вежарашха новкъостал дарах доккха баркал дайала аьнна.

ТIеххьарча шерашка районий, областий, республика звеной цхьабола кулгалхой, общественностаца дага а боалаш, хувца бийзар тха коммунистий. Цул тIехьагIа вахара ерригача сферашка дикка хоалуш позитивни хувцамаш а хилар.

Ленина сийлахь - йоккхача парте член хиларах доккхал дар, цун чурен арахьарен политика нийса хиларах чIоагIа дог тийша хилар — иштта уйлаш керта чу ухийт коммунисташта КПСС XXV съездо, аьлар К. И. Фролова цIерагIча Ивановски меланжеви комбината прядильщицас нов. А. Ф. Ерофеевас.

Ивановски меланжеви комбинат — из цхьоалагIча пятилетке хьахинна я. Бакъда из цIи хеза йола предприяти къалуш яц, хIаьта хIара шу массаза дала хIанзарчарна кхы а чIоагIагIа тараера. Шерра модернизаци яр, технически прогресса наькъ тIа ялар бахьан долаш цун коллектив 1974 шера сентябре кхаьчар пятилетка чакхйоалаш кхача лийрхIача производстван къахьегама овсарлени боарамга.

Хьалха латтача болхлочо ма-дарра дийцар производство дIахо сихагIа дегIайоалаяра наькъех. ИттлагIча пятилеткагIа эффективности балха дикали лакхъелга кхоачашде йиш хулийтаргйола резерваш — текстильни предприятеш кердагIа йолча машинашцеи механизмашцеи, автоматизаце средствашца Iадашъяр, царна тIехдика краситeлаш лоаттаяр да. ИттлагIча пятилетка шоашта хьалхашка латтарех керттера дола цхьа декхар — советски наха кхы дуккхагIа тIехдика, хоза кIадаш кийчдар, — кхоачашдергдолаш къахьега тIахьийхар прядильщица смежникаш.

Шийкъамаьлах дуккхагIа дола дакъа нов. А. Ф. Ерофеевас хетадир кхалсага - къахьегамхочун социалистически обществерча лоархIама. ЧIоагIа баркал а оалаш дийцар цо парте, Советски правительствос Советий Мехка кхалнаьха масса хана еча йоакхонах.

Съезд даькъала ювцаш къамаьлаш дир, чIоагIа тIоараш а тохаш тIайийцача Куба Коммунистически парте ЦК Хьалхарча секретара, Куба республика Революционни правительства, премьер - министра нов. Ф. Кастро, Германе Социалистически Единни парте ЦК Хьалхарча секретара нов. Э. Хонеккера, Чехословаке коммунистически парте ЦК Генеральни секретара, ЧССР Президента нов. Г. Гусака.

26 феврале хиннача Iуйрийнарча заседане председателал деш хиннача КПСС ЦК Политбюро члена, СССР Лаккехьарча Совета Президиума Председатела нов. Н. В. Подгорне къамаьл де дош лу КПСС Краснодарски крайкома хьалхарча секретара нов. С. Ф. Медунова.

XXIV съезд хинначул тIехьагIа дIадаха шераш балха стиль эргайоахаш тоаеча, партийни вахара ленински нормаш дIахо чIоагIъеча, парте чура демократи дегIайоалаеча къаьстта моттиг дIалоацаш да. Цу стила къьгтагIа йола оагIув хьахьоккхаш да Центральни Комитето моттигерча партийни органий лоархIам леррагIа лакхбар, моттигашкара телача инициативаеи предложенешкеи теркам тIабахийта хьажар, кердадар, хьалхалаттар даим зувш а хьаллоацаш а хилар. Иштта, Краснодарски крае гIолла хьаллаьцар дуга дикка дуккхагIа даккхар духьа, Новороссийски форда пароходство а цементни промышленность а дегIайоалаяр духьа, Нечерноземьяна новкъостал дар духьа Приазовски плавнех пайда эцара тIаерзаьь краевой парторганизаце енна предложенеш.

Къахьегамхой моральни поощрене пайдане форма а хинна дIаэттай парте Центральни Комитета, СССР Министрий Совета, КПСС ЦК Генеральни секретара новкъоста Леонид Ильич Брежнева къахьегама коллективашкеи къаьст-къаьстача производства новаторашкеи, социалистически яхье котбаьннарашка ду кхайкаралаш, уж даькъала бувцар, царга письмош ахийтар.

Нов. С. Ф. Медунова лаьрхIа дийцар Кубана юрта боахам дIахо а дегIабоалабарах, цунна специализаци концентраци ярах, торонех дикагIа пайда эцарах долча дешаех.

Трибуна тIа ва Азербайджана Компарте ЦК хьалхара секретарь нов. Г. А. Алиев.

Вай хьабенача наькъага хьежача, белгалдир цо, вайна тахан кердача низаца холу КПСС октябрьски (1964 ш.) Пленума решеней Iалаьмате боккха исторически лоархIам. Центральни Комитета теоретически практически гIулакхашка уж дIахо а дегIайоалаяьй, хIанзарча этапе парте генеральни наькъа йохаргйоаца лард хиннай царех. Вай парте, вай мехка дерригa къеста а ду чакх а доакх сийлахь-воккхача Ленина хьийххача тайпара.

КПСС XXIV съездо Азербайджана хьалхашка оттадаь социально-экономически декхараш толаме кхоачашдаьд аьнна съездага хоам бир нов. Г. А. Алиева. Дуккхача шерашка эггара хьалха керттера экономически хьокхамий пхе шера план ханал хьалха кхоачашъяьй. Экономика дуккхача хана деиз тIехьаюсаш хиннилга дIа а даьккха из дегIайоалаелга овлац тIара деиз хувцаденнад. Халкъа боахам дегIабоалабеча цIаккха а ца хиннача темпашка кхаьчай Азербайджан. Пятилетка дерригача шерашка Ерригсоюзни социалистически яхье котъювларах Азербайджански ССР-а тийннай КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК ЦIе байракхаш.

Дуккхача къамех латтача вай социалистически паччахьалкхеп низ ба кердача исторически общноста — советски халкъа — дерригача къамийи народностийи вIалла а дохаргдоаца доттагIал, дIахо дувц ораторо. Ленински къаман политика леррагIа чакхйоахача КПСС Центральни Комитета хьакъалерча наькъо чIоагIду вай доттагIал, из моакхаз санна кхотаденнеи цхьоагIо йолаши хулийт.

Советски Iилмахой цIерагIа Коммунистически парте XXV съездага дIайха моаршал делар СССР Iилмай Академе президента нов. А. П. Александрова. Кхы цхьанна а обществе иштта чIоагIа лоархIаш дац Iилма. Дерригача дунеи тIа иштта безбаьбац цун лоархIам, СССР Iилмай Академе 250 шу дизар вай мехка деэдича санна.

Оаха чIоагIа баркал овл КПСС ЦК Отчетни доклада тIа вай мехка прогресс еча Iилма селлара лакха мах барах, аьлар нов. А. П. Александрова. Цуица цхьана оаха геттара нийса лерхI дуккхача доакъошкарча Iилман балха эффективность лакхъянза яргьяц а Iилмана карагIдаьннараш промышленноста юкъехьолга сихданза даргдац а аьнна яь критически замечанеш.

Вай мехка Iалаьмате дукха хIама ду Iилма толаме дегIаккхувлара, аьлар дIахо Академе президента. Цо къаьстта теркам тIабахийтар Iилман разработкаш промышленноста юкъехьолга сихдар санна долча лоархIамеча гIулакха, цо дIадехаргда дуккха организационни низаш тIадохийтилга, Iилман планировани елга дикка тоаделга а институташеи промышленностои цхьана чакхдоаха гIулакхаш дикагIа вIаштIехьдоахилга а.

Вай съездо белгалду коммунизм котъяларга вуга керда доазонаш, аьлар шийкъамаьл чакхдоалаш нов. А. П. Александрова. Цу лерхIарашка кхоачача парте тешаме гIоичий хургба советски Iилмахой.

КПСС XXIV съезда решенеш кхоачашъеча хана, аьлар КПСС Свердловски обкома хьалхарча секретара нов. Я. П. Рябова, кердача низаца гучабаьлар парте кулгалдареи лостам телареи лоархIам, йIаьхегIа хилар боахаман культуреи партийни кулгалдара опыт, дикка чIоагIбелар вай мехка экономически обороннии низ, тоаделар советски наьха вахара хьал, планета ерригача континенташка айделар Советий Мехка дунеи халкъашта юкъера сий.

Пхи шу хьалхагIа, дIахо дувц делегато, свердловчанаша дош деннадар нийслагIа пятилетка ханал хьалха кхоачашъе. Тахан оаха съездага дIахоийт тхоай дош дизза кхоачашдаьлга, XXV съезда деннача Рапорта тIа областа къахьегамхоша хоам бир пятилетка шерашка промышленни производства объем кхоалагIа дакъа лакхъяларах, къахьегама овсарле лакхъяра чотагIа кхы тIа а яьккха продукци 90 процент хиларах. Уж толамаш доахача Iалаьмате боккхача лоархIаме хилар социалистически яхь.

Шийкхоачашле дезача доккхийча исторически декхарий боарамe хила а хиннай, хIанз а я вай парти, белгалдаьккхар КПСС Алтайски крайкома хьалхарча секретара нов. А. В. Георгиева. Цо цIена леладаьд Ильича хьакъале васкеташ, эггара дезагIа дола рузкъа санна, чакхдаха дезача вIулакхий нийса хьехам санна хьаденад цо уж къовсамеи коталонийи шерех чакх а доахаш.

НийслагIча пятилетке Алтая партийни организацей организаторски политически балха юкъмоттиге лаьттал, йоахар дIахо оратора, паччахьалкхеи планаши заданеши кхоачашъелга, Iилма - технически прогресс сихъелга. Темпаш лакха йолаш дегIаихай экономика.

Керда гIа баьккхаб юртбоахама производство айяра даькъе. ДIадахача пхе шера кхы тIа а бакъдир парте ЦК мартовски (1965 ш.) Пленума решенеш, ленински аграрни политика дIахо творчески дегIайоалаяр Iалаьмате йоккхий эргалонаш е низ болаш хилар. Края партийни организацена массаза а дагайоагIа балха юкъмоттигера проблема, лоархIамегIара участок — ялат дуккхагIа дахар я аьнна парте ЦК-ас енна указанеш. СибарегIара лаьтташ михои хивои дохаргдоаца гIулакх де гIерт краера ялаташ кхедераш. Краерча йиъ миллион гектар совгIа долча шаьра арений даькъа тIара лаьттанна обработка яра классически система дIаяьккхай оаха. Тахан съездага хоам бе мегаргболаш да, краерча дуккхагIдолча боахамий кхашка миха эроаи юхасоцаяь хиларах, хIаьта из бахьан долаш хIара гектара тIара боала хьувкъам бокъонца 3—4 центнер лакхбеинаб.

Къамаьл де дош лу Кировоградски областерча КПСС XX съезда цIерагIча колхоза тракторни бригада бригадира нов. А. В. Гиталовна. Дешашца дIаала хала да, хьаккхайкадир цо, хIанз са дег чура уйла. ХIанз ялхазлагIа сийлахьа гIулакх ду сона Кировоградчина коммунисташа вай парте съезда делегаталла харжарца. ХIара съезд шийтайпара лоархIаме я, партеи мехкеи исторе чухь лер ют цо. Цхьабакъда XXV съезд ше къаьстта я.

Ялаташ кхедечун профессех ше дувцаш, делегата белгалдаьккхар, из дунеи тIа эггара маьршагIчеи беркатегIчеи профессех цаI хилар. Партеи правительстваи даим чIоагIа йоакхо ю юрташкарча механизаторий. ХIанзара механизатораш — юрта керттера низ хинна ца Iеш, эггара сий долашагIа болча нахах а ба. Кулгашца къахьегилга тIа-тIа кIезиглуш латт. Боахама хIара даькъе юкъ-юкъерча механизацегара комплексничунга, конвейерга, автоматизацега боалаш латт болх. Иштта ба юртара технически прогресса лелам.

ХIанз юртбоахама балхаш тIа рекордаш йоахараш цхьаь турпалаш бац. Къахьегама турпалал массанега а кхаьчай.

Кировоградски областерча механизаторашa мехкарча берригача механизаторашка кхайкарал даьд техникех пайда дикагIа эцара тIехьа болам боаржабара уж тIахьехаш. Оаха, ялаташ кхедераша, кхетаду, аьлар цар викало, тхоай эггара сийлехьа гIулакх мохк ялатийца кхоабилга хилар. НийслагIча пятилетка шерашка тха областерча лаьтташ леладераша 5,5 миллион тонн совгIа — бархIлагIча пятилеткечул кхоалагIа дакъа хIана дехкадац аьнна дуккхагIа ялат дехкад паччахьалкхенга. Даьр кIезига дац, цхьабакъда де дезар кхы а дуккхагIа да. Оаха тхоай партийни декхар лоархI парте ЦК-ас съезда оттаьча проекта тIа белгалъяь заданеш кхоачашъяь ца Iеш, уж тIехкхоачаш а елга.

Латве Компарте ЦК хьалхарча секретара нов. А. Э. Восса белгалдаьккхар, парте халкъ оарцагIдаккхара гIулакха КПСС ЦК Пленумаш, къаьстта а ЦК декабрьски Пленумаш, социально - экономически политика овлангарча дешаех лаьца Центральни Комитета Генеральни секретара новкъоста Л. И. Брежнева даь къамаьлаш боккхача лоархIаме хинна хилар.

НийслагIча пятилетке республико даьхача толамех дийцар оратора. Цу толамаша бокъонца бакъ бу КПСС ленински къаман политика, СССР халкъий сийлахь - доккхача доттагIала вахара низ. Цар хьахьокх советски халкъаша вежарашха цхьана леладу гIулакхаши вIаши ду новкъосталли шердареи кIоаргдареи беркате процесс, вай вахара еррига оагIошта дIахо интернационализаци хилар.

Республикански партийни организаце беча кхетама балха тIа керттерча даькъера лоархIам бу советски халкъаша вахара ерригача сферашка вежарашха цхьана леладеча гIулакхашеи вIаши деча новкъосталлои еш йола беркате влиянии хьахьокхара, хIара союзни республика дегIайоалаеча сийлахь - доккхача эрсий халкъо лоаца дакъа хьаделлара.

Укх деношка, цIаккха ца хоуденнача тайпара чIоагIа, холу республика къахьегамхошта партена карагIдувларашцеи цун уйлашцеи шоаш дакъа хилар. Тханцига массе метте, городашка а юрташка а, корта бола гIулакхаш, денале, дегаш айденна, дIахорчох бIубенна хилар да гуш.

Шийкъамаьл чакхдоалаш ленински парте XXV съезда дош делар оратора, советски Латве коммунисташа, берригача къахьегамхоша КПСС XXV съезда решенеш тодаме кхоачашъяра шоай дерригa низаши хьинари тIадохийтаргхиларах.

Съезд даькъала ювцаш къамаьлаш дир чIоагIа, дIаьхдаь тIоараш а тохаш тIайийцача Венгерски социалистически болхлой парте ЦК Хьалхарча секретара нов. Я. Кадара, Болгарски коммунистически парте ЦК Хьалхарча секретара, НРБ Паччахьалкхен совета председатела нов. Т. Живкова, Португальски коммунистически парте Генеральни секретара нов. А. Куньяла.

Болх дIахо бу Советски Союза Коммунистически парте XXV съездо.

(ТАСС).

ПАРТЕ СЪЕЗДА СИЙНА

«Чечингавтодора» производствении управлене болхлоша КПСС XXV съезда сийленца накъабахара шерра социалистически яхь а йоаржаяь толамца кхоачашдир коммунистий форума сийна тIайийца хинна социалистически декхараш. Дерригача технико-экономически хьокхамий укх шера хьалхарча шин бетта план 23 феврале кхоачашъярах рапорт делар цар.

Наькъашка деча балхий план 106 процент кхоачашйир. ПланагIа чакхдаха деза балхаш 1638 эзар сома хиннача чакхдаьхар 1736,5 эзар сома балхаш, цу даькъе тхоай низаца чакхдаьха балхаш 12886 эзар сома дар, планагIа чакхдаха дезаш хиннараш 1270 эзар сома долча.

Эггара дикагIа къахьегама толамаш даьхар Грозненски ДРСУ, Ишерски ДРСУ, № 1 йолча механизировании карьерни боахама коллективаша.

Т. ДИДИГОВ.
«Чечингавтодора» производствении управлене начальник.

* * *

КПСС XXV съезда сийна къахьегама вахте айтта хьинар айдаь къахьийгача Назрановски района «40 лет Октябрья» яхача совхоза хьайбаш леладерий дика каяьннай.

Укх шера хьалхарча квартале паччахьалкхенга 40 тонн дулх, 150 тонн шура йохка езача парте съезд хьаеллале. 18 феврале 114 тонн дулх, 152 тонн шура ехкай совхозо, квартал чакхъялале кхы а 10 тонн дулх, 140 тонн шура йохкаргъя.

Пятилетка хьалхарча шера бIаьстанга кийчо еча дика аьттув баьнниаб. Ханал дуккха хьалха кхоачашъяьй техникаиеи юрта боахама инвентараи ремонт яра план. БIаьсти ювча культурай фу цIендаь дIадувча боарамга кхоачадаь цхьоалагIча класса да.

Кхашкара балхаш дIадоладеш кхоачамболаш механизатораш хургба.

Гурахьа йийнача культураш тIа подкормка ю. Органически удобренеш дIаозара план тIехкхоачашъяьй.

КПСС XXV съезда программо юрта къахьегамхошта хьалхашка оттадаь декхараш кхоачашдара дерригa низаш тIадохийтаргда оаха.

А. ДЗЕЙГОВ,
«40 лет Октября» совхоза директор.

Х. АРЧАКОВ,
совхоза парткома секретарь.

А. ДУДАРОВ,
ВЛКСМ комитета секретарь.

* * *

Дикача толамашца кердача пятилеткага кхьачар тха боахама къахьегамхой. Ханал хьалха кхоачашйир дIаяхача пятилетка еррига юрта боахама продукташ паччахьалкхенга йоккхара халкъа боахама план.

Керда пятилетка а иштта лакхача темпех дIайолаяьй. Техникашаме доакъара база йолаш я хьайбаш Iантардахара.

Парте съезда сийна социалистически яхь йоаржаяьча механизатораша 15 феврале кхоачашъяьй техникана ремонт яра квартальни план.

«КПСС XXV съезда даха маршо доагIара накъадахара социалистически яхь йоаржаярах» бола парте Центральни Комитета соцам кхоачашбеш совхоза хьайбаш леладераша торонех пайда а эцаш, паччахьалкхенга дулх, шура йохкара хьалхарча квартала план тIехкхоачашъяьй. ДIадахача шера укх хана хиннaчунца нийсдича хьайбай продуктивность 23 процент лакхъенняй.

Кердача пятилетка хьалхарча шера халкъа боахама план толамца кхоачашъергхиларах бIубенна ба совхоза къахьегамхой.

В. ЗЕЛИМХАНОВ,
Урус-Мартановски района Мичурина цIерагIча совхоза директор.

М. САКАЕВ,
совхоза парткома секретарь.

* * *

«Предгорный» совхоза коллективаца парте съезда сийна яьржача социалистически яхье котбаьннаб «Юбилейный» совхоза къахьегамхой. Коммунистий форум хьаеллале кхоь ди хьалха кхоачашъеш паччахьалкхенга 70 тонн 570 килограмм шура ехкай, план 70 тонн йолча. Базисни хьоанал лакха йолаш тIехдика я дIалуш йола шура.

Дулх дохкара квартальни план ханал хьалха кхоачашъяьй совхозо.

Парте съезда сийна социалистически яхь йоаржаяьча совхоза механизатораша 15 февраль тIаккхоачаш кийчъяьй еррига юрта боахама техника.

Совхозе хIара денна шерагIа яьржа пятилетка планаши тIайийца социалистически декхараши кхоачашдара тIехьа йола яхь.

Х. ТАЛГАТОВ,
КПСС Грозненски РК инструктор.

МЕХКДАЬТТА ЧАКХДОАХАЧЕИ МЕХКДАЬТТА ХИМИЧЕСКИ ПРОМЫШЛЕННОСТА ПРЕДПРИЯТЕШТА ПРОЕКТИРОВАНИ ЕЧА ГРОЗНЕНСКИ ПАЧЧАХЬАЛКХЕН ИНСТИТУТА «ЗНАК ПОЧЕТА» ЯХА ОРДЕН ЯЛАРАХ ДОЛА СССР ЛАККЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА

УКАЗ

Отрасль дегIайолаечеи технически боарам лакхбечеи доккха дакъа лацарах СССР мехкдаьтта чакхдоахачеи мехкдаьтта химически промышленноста Министерства мехкдаьтта чакхдоахачеи мехкдаьтта химически промышленноста предприятешта проектировани еча Грозненски паччахьалкхен института «Знак Почета» яха орден лойла.

СССР Лаккехьарча Совета Президиума Председатель
Н. ПОДГОРНЫЙ
СССР Лаккехьарча Совета Президиума Секретарь
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
17 февраль 1976 шу.

Къахьегаме хьалха латтар, къоначарна хьехам телар

И. А. Лихачева цIерагIча Московски автозавода слесара Социалистически Къахьегама Турпала Валентин Сергеевич Павловске цIи дика йоказаш я предприятел гаьнна арахьа а.

Коммуниста, КПСС Пролетарски райкома бюро члена В. С. Павловске нийслагIча пятилетке кхыча москвичашцагвардейцашна цхьана дIадоладир «ХIаране къахьегама рекордаш а йоахаш, царех хIара ден норма а еш наькъагIоргда вай КПСС XXV съездa» яха патриотически гIулакх. Из маьхе гIулакх хьаллаьцад столица дуккхача предприятешка. Заводе кIезига бац производстве хьалха латтачо дIадоладаь гIулакх хьаллаьцараш, цун ученикаш бараш.

Предприяте ветерана В. С. Павловске эргабаьккха тоабеш къахьегам вIаштIехь а боаккхаш, инструмента прогрессивни йола оснастка балха юкъе а кхувлаш нормаш тIехкхоачашъелга Iалашду. ГIулакхах дика а кхеташ дIахьех цо шийбалха опыт къонача болхлошта, уж Iомабу цо къахьегамах хьахулачох, коллектива толамех дог лазаш хургболаш.

СУРТА ТIА: слесарь - инструментальщик Социалистически Къахьегама Турпал В. С. Павловский.

В. СОБОЛЕВА сурт.
ТАСС фотохроника.

Оаха яздаьчун лерагIа

«Фу даьд рейд хинначул тIехьагIа?» иштта корта болаш яр укх шера 5 феврале арадаьннача «Сердало» газета тIа кепатеха хинна корреспонденци. Соахка 18 декабре «Иштта хул ханнахьа йоакхо ца йича» аьнна «Сердало» газето араьккхача рейдови бригада материала хьакъехьа яр из. Редакцега укх тайпара хоам бу Малгобекски горисполкома председатела нов. Яндиева:

— Уж белгалдаьха кхоачамбоацаран дIададахара беча балха тIахьожам лоаттабу МагIалбика къахьегамхойн депутатий горсовета исполкомо. Ерриг дIадальнахIана дика дегIаделлачу районе йоаккха шура. Масала, 5 феврале 5618 мара яьккхай цу бетта 17 дийнахь 6393 килограмм яьккхай — 11,3 процент дIадалар.

Ди тIехьа шура йоаккхига дегIадоагIа «Ингушский», «Советский», «Луч», «Кавказ», Г. Ахриева цIерагIча совхозий шурий - товарни боахамашка. Бакъдар аьлча, «Малгобекский» совхозе [illegible]

Района дерригача боахамашка [illegible]

Статья тIа мел дувца дIадоахамбоацараш берригача боахамий кулгалхошкара хьадийхар 18 феврале хиннача горисполкома штаба заседане из дош дувцаш. [illegible] тоа ца дича могийтаргдоацилга чIоагIа дIа а хайтад цу боахама кулгалхошта.

Доазол дехьара

КЕРТТЕРА ЛЕРХIАР—МАССАНЕ А ЦIЕНДАЬ А ГЕРЗ ДIАДОАККХИЛГА

Дунен халкъашта юкъе лелача гIулакхий ерригача системе кIоарга дикагIча оагIорахьа хувцамаш хиннача хьалашка дIадолаладьд адамлено XX-ча бIаьшерен юххедиса ткъаь пхиь шу. Тайп-тайпара социальни системаш йола паччахьалкхенаш машаре яхаргйола гIулакхаш чIоагIделга, царна юкъе вIаши гIойле йолча тайпара цхьана леладу гIулакхаш дегIадоаладелга дунен халкъашта юкъерча хьала белгалагIа йола оагIув а яь дIаоттаяьй капитализмал тIа-тIа дуккхагIа тIехьъювлаш социализм хьаяро, дунен социалистически содружествана гониахьа прогрессивни машар безаш дола низаш кхотадаларо, машар бахьан долаш цар тIадийрзза, леррагIа лоаттабеча къовсамо.

Машар безача низаша цхьана къахьегарах вIаштIехьдаьннад бIарччача итташ шерашка дунен халкъашта юкъера гIулакхаш эгIадаь лоатталаь «шийла тIом» дIабаккха, империализма цIехлета агрессивни уйлаш юкъагIа яха, халкъий машари кхерамзлен чIоагIъяр духьа дунен халкъашта юкъера гIулакхаш овлангара дениз эргадаха доладе.

Вай замалахьа машарен лоалахоша товши дахара политика нийсен беркатен хилар гуччахьа хьахьокхар дар СССР-ен кхыча социалистически мехкийн инициативагIа гулъяь. Европерча кхерамзленнен цхьана гIулакхаш леладаран йола Совещани толаме чакхъяккхар. Совещание итогаща кхы тIа а низ болаш хьалхашкахьа теттар дунен халкъашта юкъерча вахарера гIойленагIа йола процессаш. Шерра торонаш хьаеллаелар дунен халкъашта юкъера кхохкам кIаьдбара гIулакх тIа-тIа боккхагIча боараме хьадлача материальни чулоацамца хьалнзара, лоархIамегIара дунен халкъашта юкъера проблемаш корта а болаш къоастаяра. Цу наькъа тIа керттера, лоархIамегIара лостам — политически кхохкам кIаьдбара гIулакх тIема кхохкам кIаьдбарца дIакхоачашделга, сихдаь хьадеш лаггта герзаш кIезигделгеи, цул тIехьагIа, массане а цIендаь а герз дIадоаккхаргдола оагIув а еш соцаделгеи.

Хила ма-доагтIара хIама да, кхохкам кIаьдбара гIулакх чIоагIдар духьа, герз дIадаккхар духьа лоаттабеча къовсаме хьалха а даьнна долхараш социалистически содружества мехкаш хилар.

Укх тIеххьарча шерашка СССР-ои социалистически содружества кхыча мехкашен лаьрхIар кхоачашдара тIадерзадаь гIулакхаш чакхлахар бахьан долаш вIаштIехьдоал сихдаь хьадеш латта герз цхьайолча участкашка юхакъовла. Кулгаш а яздаь, чIоагIденна дIаэттад ядерни герза атмосфере, космически ара, хи кIал деш дола тохкамаш дехкара хьакъехьа даь Договор, [illegible] доазув оттадара хьакъехьа даь Договор, кхыдараш.

ХIаьта а герзаш Iоадеш латт дунен тIа. Масала, НАТО мехкаша тIема гIулакхашта хьожадаь ахча 1949 шера хиннача 18,7 миллиард долларгара 1973 шера 121 миллиард долларга кхоачаш дуккхагIа хилар. ХIаьта 1949—1974 шерашка НАТО мехкаша герз Iоадарга дIадаьхийта деррига ахча ши триллион доллар гаргга хилар.

Iоадеш латтача герза доазув оттадара пайдана гIулакхаш чакхдоахилга вIаштIехьа а доахаш, социалистически содружества мехкашта цунах бIаргагу, машар лоаттабара бола тешам меттел, тIема гIулакхашка дIаухийтар текха дезача халкъашта качбоагIача халача балех уж мукъадаргхилар а, из Iалаьмате дукха ахча лаьрхIан шоай лоIамен детIаахара эшарашта тIадерзадар, адамлен социальни прогресса дехкараш сихагIа кхоачашдарашторо. ХьалхагIа цIаккха а ца хиннача тайпара нийса да хIанз Карл Маркса яьхар, тIоми из бахьан долаш цунга дIадодари — «из да къамо ший капиталах цхьа дакъа хи чу кхоссар морг» (К. Маркси, Ф. Энгельси. Соч. т. 46, лакъа 1, оагIув 67). Американски экономиста Рут Сайварда даьча лоархIамегIа, алхха хIара шера США-с стратегически ядерни низашка дIаухийтар — 22 миллиард доллар — тоъаргдар дерригача дунен тIара моцал, йоазув - дешар ца хар, лазараш дIадахара.

Вахаро бокъонца дог теша а деш хьахьокх алхха социалистически мехкашта цхьан оагIорахьара аьттув мара боаккхаргбац герз дIадаккхаро, яхаш, кхохкам кIаьдбара моастагIаша дувцар харц хилар. Дехар дукха ха йоаццаш а тIехьа Малхбузехьарча реакционни гIозараша хьаувттадаь, СССР-а гарга «дуккха тIех йола ядерни совле» Iалашъяра е оборонага дуккха рузкъа дIаахийтанза ца доалача а кхоачашдеш социалистически мехкий экономика «тишъяра» лозунгаш. Цу уйлай даьша лерхIараш кхоачашхургдоацилга шоай къахьегамца хьахьекхад социализма мехкий халкъаша.

Малхбузехьа тIа-тIа чIоагIагIа критика ю «шийлача тIемагара» тIехьаленна йисача «базара йолча совлений» концепцена. Цунна тIехьа латтараштa ловра, тIехьтIехьа кердагIа уттаеча тIема программаех ког гIортолга а еш, социалистически мехкашка шоашта цхьан хIамаина кайолийтилга. Цхьабакъда Малхбузехьарча дуккхача кулгалхошта гучадоалаш латт социалистически мехкашта политика качйолла гIерташи низа позицерен бувцаш бола мотт шоашта пайдана боацача баьннилга.

Кхетадеш да, герзаш дIадоахилга — Iалаьмате чоалхане, дукха оагIош йолаш, къаман кхерамзле а тIехьа [illegible] духьа лаьрхIар кхоачаш хургдолча оагIорахьа тIагIерта къовсам лоаттабу, дерригача машар безачен прогрессивни низаша хьега къа цхьана вIашагIа а тохаш. Герз дIадаккхарах дола керттера дешаш къоастадара а ишта цхьадолча даькъе герз дIадаккхаран Iоадеш латтача герза доазув оттадаран тIадерзадаь гIулакхаш чакхдахара а тIехьа латт уж. Иштта нийса никъ лелабаро йиш хулийт, керттера лерхIар — массане а цIендаь а герз дIадоаккхилга — терка ма кIалхара дIатувла ца а долийташ, герз дIадаккхарах йола йоккхий а кагий а проблемаш практически къоастаергйола гIулакх вIаштIехьдаккха.

Тахан вай деношка сапна чIоагIа хьалхагIа цIаккха а яьц герз дIадаккхарах лаьца переговораш. Шин оагIорахьарча ларда тIа еш я уж, масала, ООН-ен дунен халкъашта юкъерча тайп-тайпарча конференцейи доазонел чухьа стратегически герзашта доазув оттадара хьакъехьа СССР-ан США-нен юкъе еш йола переговораш моргаш. Дунен общественносто тIа-тIа чIоагIагIа хьаллоац герз дIадаккхара деша Дерригдунен конференци гулъяра хьакъехьара Советски Союза предложени. Социалистически мехкаша тIагIертта къахьегар бахьан долаш ООН Генеральни Ассамблея XXX сесси бокъонца йола «машара ассамблея» а хиина дIаэттар. ХьалхагIа цIаккха а ца нийцача тайпара дукха — 27, герз дIадаккхара дешашца ювазаенна резолюцеш тIанийцар цига. СССР-ен кхыча социалистически мехкийн инициативагIа тIанийца «Долла хIама хIалакдеш долча герза керда тайпаши цу тайпарча герза керда системаши кийчъелгеи хьаелгеи дехкара хьакъехьара» а «Ядерни герза деш дола тохкамаш геттара а массанена а дехкарах дола Договор дара хьакъехьара» а решенеш хадданза керда тайпа герзаш хьадара, цар эффективность тIа-тIа йоккхагIа хетийта гIертара уйла йохаяра тIаерзаь я.

Дунен кердача тIема кхерама адамле кIалхара яккхара духьа, фо санна, вахар ше санна халкъашта эшаш бола чIоагIа машар бахьан долаш лоаттабеча къовсама опыто хьахьокх, цу наькъа тIа юхасаца йиш ца хилар, хIана аьлча кхохкам кIаьдбара гIулакха толамаш дувлача хана чIоагIагIа хул цу гIулакха моастагIаша — герз Iоадарах тIа-тIа дукхагIа бIаьхий хулача малхбузенгермански ультрашкарен тIема-промышленни комплекса дашкарен баьнна социализм хийнача маоистски лидерашка кхачалца бараша — кхохкам кIаьдбара еш йола духьале я.

Социалистически содружества мехкаша, кхохкам кIаьдбара моастагIашта, цар шоай оаз миччахьара ухийте а, хоадам боллаш дола жоп а луш, цхьанна а дийнахьа меллалийтац Iоадеш латта герз соцадара шоаш хьега къа, цу даькъе лаьтта толамаш массане а цIендаь а герз [illegible] табара тешаме лард лоархI.

Германн РОЗАНОВ,
исторически Iилмай доктор.
(АПН).

ГДР. «Нептун-верфт» яхача Ростокски верфе Советски Союза лаьрхIа хьадаьд «Рыбинск» яха мовхьаш кхухьа кема. КПСС XXV съезда сийна къахьегама вахте эттача бригадаша хьадаьд из. «Германо-советски доттагIлен кема хьадеш да», аьнна дIакхайкха а даь ханал хьалха болх чакхбаьккхар цар. Цига немций кемаш дераша новкъостал дир советски специалисташа а. Е сурт даьккхад заказчика кема дIалуча хана. Машинни отделене инженераш Давыдов Николай, Дальтер Роде, Вернер Нойкирх.

АДН—ТАСС сурт

ЛОРА ХЬЕХАМАШ

ГРИППИ ИЗ ЦА ХИЛИЙТАРА ДЕ ДЕЗАРИЙ

Грипп дуккхагIча даькъе садоахача наькъашка хулаш, вирусаша доаржадеш, дегI зувзадеш дола хала лазар да. Из дIа-юха дувла лазар хьоадер — вирус массехк сахьата ца леш ях фега, хIаьта барзкъаш тIа, кIадаш тIа, цIагIа лелаеча хIамаш тIа ца леш яхаш 1—4 ди-бийса а доаккхцо. Цхьабакъда, вирус сихха ла из тIайоаллача хIамашка кIеж яккхийтача, йокъайнча, ультрафиолетови зIанараш тIаувттайнча, хлор увш йолча дезинфекци еча средствашца— хлорни кIирацa, хлораминаца, кхыча препараташца цунна Iоткъам бича.

Грипп даржара аьттув болашагIа йола ха я Iа, ннйсагIа аьлча Iан замалахьара хаоттама хьалаш. Цхьан оагIорахьара, цу хана организм сов шеллу, лазара духьала отта низ боацаш хул, вокх оагIорахьара — цу хана нах дукхагIйолча хана цIагIа Iеш а цудухьа шоайла дукхагIа буввамаш долаш а хул, тIаккха гонахьарча нахага дIадоал из кхийттача сагагара.

Грипп кхийттача сагагара хьалдоал из эггара хьалха цо къамаьл деча, къаьстта а из кхайкавеча, цунга Iиршингаш дувлача хана. Шодех хьакъеста цицхилгаш гонахьарча феца дIаув, тIаккха из унахцIенача саго чуэзача, цунга дIадоал из лазар.

Лазар кхийттачул тIехьагIа 24—48 сахьат даьнначул тIехьагIа шийла хеташ хул саг, 38—40 градусага кхоачаш лакхлу температура. тIа-тIа чIоагIагIа лаз корта, къаьстта бIарга тIехкаш, дегIа пхьидаш, маьженаш, сердал новкъа хет, къамаргаш йокъалу, векъа кхайкаву. Цкъаза температура боараме а йолаш дегIа лоадама лазар ца деш чакхдоал из цамагар — корта лазар, дегIа гIоарал довр мара кхы хIама доацаш. Цу тайпара унахой дукхагIа йолча хана балха ух, транспортаца дIа-юха лел, тикашка чуувтт (вIалла де йиш йоацар да из), цу хана цар гонахьарча нахах лазар тохарал совгIа шоай унахцIенойна доккха зе а ду. хIана аьлча грипп кхыметтел дукха хало еш ца хуле а, осложненеш ялатаолуш хиларца кхераме да.

Нагахьа санна сагах грипп кхийттадале, шийггара дарба ле. лоро ца могаяь молхаш мела мегаргьяц, хIаьта меле а дац царех хила дарба-м.

Унахо шийна лазар макхийттинге а лора тIа а воде, ший ханнахьа дарба де а волалой, гIойленагIа да гонахьарчарна меттел, цунна шийна а. Поликлинике кхыча лазарашта лора тIабаха гIерташ багIача наха грипп дIа ца далийтар духьа цIагIа хьавеха веза лор грипп долаш волчо. ЛоархIаме да, цамагар макхийттинге а унахой хьагучабахари унахцIенача наха юкъера цар буввамаш, лазар дIадаллалца йолча хана, хоададари. Из вIаштIехьдаргда цIагIара ара ца а боалийташ унахой чусовцабарца е, нагахьа санна лазара сов халча эттабале, цу гIулакха къоастаьча больницерча отделенешка Iобахкарца.

Лазара дарба хилийта аьнне цIагIа вита грипп долаш вола унахо хьа ца а гIетташ метта алла веза. Из ший къаьсттача цIагIа уллаву е цун менги, юкъе. киси а элле, дIакъоастабу, пхьегIа шийнна къаьста лелаю. вокх дезалхоша хIама дуача пхьегIех дIа ца а хьокхайолийташ; унахочун мерех хьекха йовлакхаш, чухьнахьа дувхаду барзкъаш, цагIа лелаю кхыйола хIамаш, лазар доаржаду вирусаш йраяр духьа, 15 минута кхехкаю. Унахо чуллача цIагIа керда фо чудеттадалийта деза каст-каста.

Унахочоа гIулакх деш болча наха шоашта грипп хьа ца далийтар духьа, диалха дилла дитта цIена марле зиг хьерчаде деза батах.

Грипп ца даржийтара чIоагIа лоархIаме да къахьегамен дешарен хьалаш, дом ца гIеттийтар, сквозняк ца хилийтар, шийлача хана производственни, дешара, кхыча помещенешка гIаьххьача боараме температура лоаттаяр, керда фо чудеттадалийтар, хлорни кIирацa е хлораминаца йошаяь пахашк а хьекхаш чура дом дIабахар. хIаьта иштта унахо ший ханнахьа коллектива юкъера дIакъоаставар — цу дерригача гIулакхаша йиш хулийт гриппах цамогаш хулараш геттара кIезигбе. Къаьстта боккхача лоархIаме да берий учреждененшка, торговлен общественни кхачани предприятешка, вокзалашка, нах дукха гуллуча моттигашка санитарно - гигиенически режим лелаяр.

Грипп ца кхетийтара чIоагIа пайданеи лаха аттеи средстваш я гриппана духьалара сывороткен окселинови мази.

Г. БАЛАН,
лор - эпидемиолог.

БУРЯТСКИ АССР. Байкала йисте Курлы яхача мыса тIа хьалъе йолаьй город Северобайкальск. Керда город хургъя буллаш латтача Байкало-Амурски магистрала лоархIамегIа ярех опорни пункт. Цига вахаш хургва 40 эзар гаргга саг.

Северобайкальски проект оттаьча «Гипрогор» яхача Ленинградски института специалисташа чIоагIа йоакхо яьй бахача наха паргIато хилийтара.

Дика кийчдаь нах чубаха хьалдеча цIеной кварталаш хьуна юкъе гIолла дIаоттаргья. Баха хайшача наьха цIеношта гонахьа гаьнаш йогIаш къахьега дезаргдац — города доазон чухь ягIаш хургья корсама, Iаьрждакха гаьнаш. ХIара квартира чура дIахьежача гуш хургба Байкал. Историчухь эггара хьалха хьалъеш латт Байкалагахьа юхь йолаш йола город.

СУРТА ТIА: Северобайкальске.

В. ХРИСТОФОРОВЕИ
В. МАТВИЕВСКЕИ сурт.
ТАСС фотохроника.

ТЕАТРАЛЬНИ ИСКУССТВА МЕСЯЧНИК

Нохч - ГIалгIай Х. Нурадиловен эрсий драматически М. Ю. Лермонтовен цIерагIча театраша культура Министерствацеи Нохч - ГIалгIайчен Ерригроссийски театральни общества отделенецеи цхьана чакхдоаккха КПСС XXV-ча съезда хетадаь театральни искусства месячник.

Цун керттердола декхар — советски наха патриотизман социалистически интернационализман уйла чуйоссаеча, къахьегамхой салаIам вIаштIехьбоаккхача, театральни искусствана нах гаргаозара беча балха тIа театрах дуккхагIа пайда эцар.

Месячник чакхдоаккхача юкъа гойтаргда вай заманхочунах, цун уйлаех, гIулакхех дувцаш дола моттигерча авторий, советски, къаман драматурге, эрсий, доазол дехьарча классикий спектаклаш. Уж да «Iа къоабалдаь кхоачашду гIулакх», «Лораде кIай оалхазар», «ТIоара тохар», «ГорeловгIар дезал» — М. Ю. Лермонтова цIерагIча театро, «Вайнаьха иллеш», «Любовь — кольцо», «Чрезвычайное происшествие» — Х. Нурадилова цIерагIча театро.

Театральни искусства месячник чакхдоаккхача юкъа творчески вIашагIкхетараш, беседаш, зрительски конференцеш, шефски концерташ чакхйоахаргъя.

27 марта чакхдоаккхаргда месячник.

Б. АБАДИЕВ.

ТIЕМА ИНВАЛИДИЙ ГОСПИТАЛА 30 ШУ

Укх бетта республикански Сийлахь - боккхача Даймехка тIема инвалидий госпитало дездергда ший 30 шу дизар. 30 шу—из кIезига дац е дукха а дац. Бакъда из хьайийллача деиз таханарча денга кхаччалца укхаза болх беш хьабоагIача лорашта из цар деррига вахар да. Царех ба Нохч - ГIалгIай АССР заслуженни лор Александровски Федор Яковлевич, РСФСР заслуженни лор хирург М. И. Перестенко, лораш, отделеней начальникаш А. Г. Абазова, К. А. Арзуманян, Р. Д. Когнева, медицински лаькъа начальник О. Б. Рогальская, цергий лор В. В. Одинцова, лаборант Л. С. Демидович, медицински болхлой Т. И. Познаненко, В. В. Каратаева, иштта дуккха кхыбараш. Царех хIаране укхаза болх бу 30 шу даьннад.

Дукха къахьийгад цу наха тIема инвалидаш могашмаьрша хилийтара. ХIаьта царна лерттIа дарба дара эша хьалаш госпитале долаш да. Иштта ерригa палаташ радиофицированни я, ерригача отделенешка — световой сигнализаци, неврологически отделене — звуковой. Массайолча отделенешка телевизораш латт, болх беш я клуб.

Тха госпитала коллективе болх бу лораш дуккхача хана деиз укхаза болх бу лакха говзал йола нах ба. Шоай опыт, знанеш камаьрша дIалу цар къонача специалисташта.

Госпитала ветеранаш, берригаш а, коммунистически къахьегама ударникаш ба, царех дукхагIбараш «УнахцIено лораяра отличник» яха сийлен цIи лелаеш а орденаши медалаши сина а ба.

КПСС XXV-гIча съездо болх беча укх лоархIамеча деношка дог айдаларца, лакхара социалистически декхараш тIанийца къахьегаш ба госпитала берригa болхлой.

М. САРАВЯНЦ,
Сийлахь - боккхача Даймехка тIема инвалидий госпитала неврологически отделене йоккхагIйола медсестра.

Редактор
Т. А. ТЕБОЕВ.

Спортивни хоамаш

ХАИТ — СССР СПОРТА МАСТЕР

Города Ярославле чакхъяьннай шахматех ловзаш ВЦСПС хьалхле яккхара ахфинал. Цига дакъа лоацаш хилар вай республика экс-чемпион спорта мастералла кандидат А. Хаит.

Цкъа мара ца эшаш, яьккха йиш йолаш хиннача 13 очкох бархI очко а яьккха кхоалагIа моттиг яьккхар цо.

Хаита духхьашха кхоачашъяьй СССР спорта мастера норма.

* * *

Волейболистий тешшаме котало

ЦхьоалагIча лиге «А» класса командашта юкъе дIахо хьош я волейболах ловзаш мехка хьалхле яккхара яхьаш.

Чакхъяьннача аргIанарча туре грозненски «Автомобилист» ловзаш хилар Бакурча армейцашца. Счет 3:0 йолаш котбаьлар грозненцаш.

Селхани тахани вай мехкахой Ленинградерча «Динамо» волейболисташца ловзаргба.

* * *

ОБЛСОВПРОФА КОТАЛО

Чакхъяьннай культура Министерства профсоюза обкома болхлошта юкъе шахматех ловзаш хьалхле яккхара спартакиада.

Пхи тур лайзачул тIехьагIа финалисташта юкъе толашагIа хилар облсовпрофа шахматисташ. 15 очкох — 13 яьккхар цар. ДОСААФ команда шоллагIча моттиге я, Х. Нурадилова цIерагIча театра артисташ кхоалагIа хилар.

Спартакиада яхьашка пхе саго кхоачашйир цхьоалагIа спортивни разряд, пхенне — шоллагIа, кхоалагIа — ворхIне.

* * *

Шахматии клубе дIахьош я города медицински учрежденешта юкъера шахматех ловзаш хьалхара моттиг яккхара яхьаш.

Итт команда юкъера низболашагIа хилар 3-гIча горбольница болхлой. 27 очкох — 22,5 очко. ШоллагIча моттиге ГОРСЭ-а коллектив я — 21 очко. ШоллагIча горбольница лораша кхоалагIа моттиг яьккхар.

Ткъаь бархI саго лакхъяьй шоай спортивни разрядаш.

В. ЖУК - ТРИПОЛИТОВ,
яхьий керттера судахо.

* * *

ТОПАШ КХУВСАР

«Динамо» стадионе чакхъяьннай отраслевой спартакиада топаш кхувсара яхьаш. Цига дакъа лоацаш хилар культура болхлой 12-ттеи медицински болхлой 10-тти командаш.

Медицински учреждeней командашта юкъе хьалхара моттиг 500 очкох 431 очко яьккхача 2-гIа горбольница командага я. Культура болхлошта юкъе хьалхара моттиг 423 очко яьккхача музыкальни школага кхаьчар.

Личии зачете маIача наха юкъе хьалха ваьлар бIаь очкох — 96 яьккха «Комсомольское племя» газета болхло Ю. С. Гройсберг, кхалнаха юкъе — ВЛКСМ обкома болхло Н. В. Сафронова — 90 очко.

В. ЛИПСКИЙ,
«Спартак» ДСО рессовета инструктор.

Тахани кхоанеи хургда

28 ФЕВРАЛЬ

В. И. Ленина цIерагIара культура Дворец. 12.00. Атеизмах йолча литература обзор. 18.00 КIирандена лекторий «1976 — 1980 шш. СССР халкъа боахам дегIабоалабара керттера лостамаш». 18.45. «Глобус» яха кинолекторий. Iилма - популярни фильмаш хьокхар. 19.00. Кагирхой салаIара сайре. Локх «Интер» яхача вокально-инструментальни ансамбло. 19.15. Болх бу бераштен кхелетараштен долча «Заманхо» яхача кинотеатро.

Химикий культура Дворец. 15.00. «Хоастам партена, хоастам советски халкъа!». 15.30. Кагирхошта лаьрхIа правови знаней школа. «СССР къонача гражданина бокъонаши декхараши» — лекци. 17.00. «Советски патриотически илли» — лекци-концерт.

Н. К. Крупскаяй цIерагIара культура Дворец. 12.00. Дешархошта «Деррига ха безам ба» яха литературни викторина. 16.00. Дешара зал. «Партен халкъеи планаш — цаIаш» книжкай обзор. 19.00. Кагирхой салаIара сайре. Локх «Голубой экспресс» яхача вокально-инструментальни ансамбло.

Пролетбата цIерагIара культура ЦIа. 12.00. Болх бу «Шоана, кхалнах» яхача клубо. Художественни вязане изделей выставка. 14.00. Бераштa лаьрхIа Iуйре. 17.00. Химикий культура ЦIен художественни самодеятельноста концерт. 17.00. Болх бу «Орбита» яхача кинолекторе. Документальни фильмаш гойтар. 19.00. Кагирхой салаIара сайре. Локх вокально-инструментальни ансамбло.

«Красный молот» завода культура ЦIа. 16.30. Политика клуб хьаеллар. «Чилийски трагеди» — лекци. Вай моастагIий идеологически къовсамера национализм. Документальни фильмаш хьокхар. 17.00. Бешамаш лелаерий клуба заняти.

29 ФЕВРАЛЬ

В. И. Ленина цIерагIара культура Дворец. 9.30. Болх бу бераштен кхелетараштен долча «Заманхо» яхача кинотеатро. 12.00. «Сийгалг». Сакъердаме яхьаш — утренник-ловзар. 18.30. «Глобус» яха кинолекторий. Iилма-популярни фильмаш хьокхар. 19.00. «Красный молот» завода культура ЦIен художественни самодеятельноста концерт. 19.00. Кагирхой салаIара сайре. Локх «Интер» яхача вокально-инструментальни ансамбло. 19.15. Болх бу фильмаш шозлагIа хьокхача кинотеатро.

ТЕЛЕВИДЕНИ

28 февраль

I ПРОГРАММА

9.00 — Кердадараш. 9.10 — Iуйранара гимнастика. 9.30—АБВГДейка. 10.00 — КПСС 25-ча съезда. 11.00 — «Iуйранара почта» яха музыкальни программа. 11.30 — «Дайноаной, шоана» 12.00 — Советски политически плакат В. Маяковске цIерагIча музеера репортаж. 12.25— Ашарий вахарера кердадараш. 13.15 — «УнахцIено». Iилман-популярни программа. Передача дIахьор лор Ю. Белянчикова я. 13.45— «Со шох цаI я» яхача телевизионни документальни фильма премьера. «Пятилетка турпалаш» яхача серецара 14.15 — «Йоазонхочун дош». 16.00 — «Шун дехарех вIашагIкхетар». Х. Нурадилова цIерагIча театра артистаца Азаевца вIашагIкхетар. 17.00 — «Гушдартеша халадар» яха передача. 18.00— КПСС 25-ча съезда дневник. 18.30— «Самукъане ноткаш». 19.20 — «Шийметтера саг» яха художественни фильм. 21.00 — «Ха» Информационни программа КПСС 25-ча съезде. 22.00 — СССР Академически Доккхача театра 200 шу дизарга. Доккхача театра балет.

II ПРОГРАММА

13.15 — «Iилман — популярни программа». 14.00 — Хоровой иллей концерт. 14.30 — «Ленин Польше» яха художественни фильм. 16.00 — «Старт». Тележурнал. 16.20 — Документальни фильм. 16.30 — Мультфильмай программа. 17.00 — Фильм-концерт. 17.30 — «Коммунисташ». Киноперeдача.

29 февраль

I ПРОГРАММА

9.00 — Кердадараш. 9.10 — Iуйранара гимнастика. 9.30 — «Будильник». 10.00 — «ГIулакх ду Советски Союза!». 11.00 — Бераштa. «Воба а шилла а» яха телевизионни художественни фильм. 12.05 — Поэзи. 12.30 — «Юртара сахьат». 13.30 — «Музыкальни киоск». 14.00 — Хоккеях йола СССР чемпионат. ЦСКА —«Торпедо». В. И. Ленина цIерагIча спорта Дворецера трансляци. 16.15 — «Горгали» яха пионераштен дешархоштен лаьрхIа передача. 16.45 — Ашарий заставка. 16.50— «Алый парус». Дешархошта йола программа. 17.10 — «Цирка арена тIа». 18.00 — «Зорька» (гIалгIай меттала). 18.30 — Документальни фильм. 18.45 — «Доазол дехьара КПСС 25-ча съезда хьаьший». 19.15 — «Искусства мастерий концерт». 20.00 — «Киноникъбархой клуб». 21.00 — «Ха». Информационни программа. 21.45 — М. Исаковске авторски сайре. Йистеяьлча — кердадараш.

II ПРОГРАММА

13.05 — «Документальни фильма кинозал». 14.05 — «Симфонически оркестра концерт». 15.05 — Художественни фильм. 16.15 — «Илли, романс, вальс». Концерт. 16.40 — Книжкай лавка. 17.10 — Телефильм. 17.25 — Фильм-концерт. 18.00—Кердадараш. 18.15 — Мультфильмай программа. 18.45 — Художественни фильм.

РАДИО

28 февраль

5.00 — Москва. 6.30 — Юртара вахар (нохчий меттала). 6.45 — Ховмаш. 6.55 — Ашараш. 7.20 — Республикански газетий обзор. 8.25 — «Къонал» яха выпуск. 8.45 — Москва. 14.10 — «КIарцхал» яха сатирически радиожурнал (эрсий меттала). 14.35 — «Старогрознефть» социалистически яхье хьалха латтача мехкдаьттахошта оттадаь концерт. (эрсий меттала). 15.00 — Москва. 15.30 — «Хьалхе лелаеча бригаде» яха Плиев Махьмад-СаIида радиоочерк (гIалгIай меттала). 15.50 — Ашараш. 16.00 — «Кавказа Iуйре» яха радиожурнал. 18.15 — Нохч-гIалгIай ашарий концерт (гIалгIай меттала).

29 февраль

7.10 — Республикански газетий обзор. 7.25 — Ховмаш. 7.35 — Ашараш. 11.00 — Передачай программа. 11.10 — «Шоана дукха деза иллеш» яха концерт. 12.10 — «Мастер» яха Н. Музаева очерк (нохчий меттала). 12.30 — Ашараш. 15.15 — «ЦIе сийгаш». Пионераштен дешархоштен еш йола передача (гIалгIай меттала). 15.45 — «Съездо болх беча деношка» (эрсий меттала). 16.00 — КIирандийнахьара музыкальни программа (эрсий меттала). 16.30— «Школьни глобус» яха радиовыпуск. 18.00 — «Иллешца доттагIалдараштa» дола концерт (нохчий меттала).

ХАОТТАМ

Тахан республике гIоллен Грознеи хувцалуш морхаш а йолаш, доадама IотIаелхаш а йоацаш, малхбузехьара секунде 5—10 метр чIоагIа мух а хьекхаш ха хилеи фегара температура республике гIолла 5 градусага кхоачаш, Грозне 1—3 градус йIовхал йолаш хилеи тарлу. Кхоанеи ломмеи кхаьла а йолаш, юкъ-юкъе екха а екхаш, цхьаццайолча моттигашка IотIаелхаш а йолаш, малхбузехьара 5—10 метр чIоагIа мух а хьекхаш ха хилеи фегара температура бийсашка 1—6 градус йолаш деношка 5 градусага кхоачаш йIовхал йолаш хилеи тарлу.

Метеостанци.

ТХА АДРЕС: 364051, г. Грозный, Ленина, 9 (3-гIа этаж). Телефонаш: редактора — 3-44-96; редактора зам. — 3-39-11; безктохкама секретара — 3-34-38; партийни вахарен культурни отделай — 3-81-46; промышленности отдела — 3-42-30; юрта боахама отдела — 3-42-28; письмой отдела — 2-80-71; бухгалтере — 2-54-30, корректорске — 2-89-88.

НАШ АДРЕС: 364051, г. Грозный, ул. Ленина, 9 (3-й этаж). Телефоны: редактора — 3-44-96; зам. редактора — 3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отделов партийной жизни и культуры — 3-81-46; отдела промышленности — 3-42-30; отдела сельского хозяйства — 3-42-28; отдела писем 2-80-71; бухгалтерия — 2-54-30.

Газет арадувл шинарей, ереи, шоаттен деношка

«Грозненский рабочий» издательства типограф, Маяковске, 92. Маяковского, 92. Типография изд-ва «Грозненский рабочий». Заказ № 1384.